



ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 10.5.2005
COM(2005) 184 τελικό

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ**

Το πρόγραμμα της Χάγης: Δέκα προτεραιότητες για την επόμενη πενταετία

**Η εταιρική σχέση για την ανανέωση της Ευρώπης στον τομέα της ελευθερίας, της
ασφάλειας και της δικαιοσύνης**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ Το πρόγραμμα της Χάγης: Δέκα προτεραιότητες για την επόμενη πενταετία Η εταιρική σχέση για την ανανέωση της Ευρώπης στον τομέα της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης.....		1
1.	Εισαγωγή.....	3
2.	Το σχέδιο δράσης για την εφαρμογή του Προγράμματος της Χάγης: υλοποίηση των πολιτικών προτεραιοτήτων στην πράξη και παρακολούθηση της εφαρμογής	4
2.1.	Η πολιτική εντολή του Προγράμματος της Χάγης	4
2.2.	Το Πρόγραμμα της Χάγης και το Σύνταγμα.....	5
2.3.	Δέκα προτεραιότητες για την επόμενη πενταετία: εταιρική σχέση για την ανανέωση της Ευρώπης.....	5
2.4.	Εφαρμογή, αξιολόγηση και ευελιξία	13
3.	Καθορισμός συγκεκριμένων ενεργειών	14

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΧΑΓΗΣ: ΔΕΚΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΧΗ
ΠΕΝΤΑΕΤΙΑ - ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΙΟΘΕΤΗΣΗ ΤΟΥΣ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 4^{ης} και 5ης Νοεμβρίου 2004 ενέκρινε το **πολυετές Πρόγραμμα της Χάγης** για την ενίσχυση της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης.

Το Πρόγραμμα της Χάγης διαδέχεται το **Πρόγραμμα του Τάμπερε**, που είχε εγκριθεί από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 15 και 16 Οκτωβρίου 1999. Ήταν το πρώτο πολυετές πρόγραμμα που έθεσε προτεραιότητες στον τομέα της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης. Η Επιτροπή αξιολόγησε τα αποτελέσματα της τελευταίας πενταετίας σε ανακοίνωση της 2^{ης} Ιουνίου 2004¹.

Το Πρόγραμμα της Χάγης σηματοδοτεί το τέλος ενός κύκλου και την αρχή ενός νέου. Όπως είναι, επομένως, φυσικό, αυτό το δεύτερο πολυετές πρόγραμμα βασίζεται στις θετικές εμπειρίες της προηγούμενης πενταετίας. Για την υλοποίηση του προγράμματος της Χάγης, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε την Επιτροπή να του υποβάλει ένα σχέδιο δράσης που θα συγκεκριμενοποιεί τους στόχους και τις προτεραιότητες του προγράμματος, και θα περιλαμβάνει ένα χρονοδιάγραμμα για την έγκριση και υλοποίηση όλων των σχετικών ενεργειών.

Επομένως αυτό το **σχέδιο δράσης** απαρτίζεται από δύο μέρη: στο πρώτο μέρος (κεφάλαιο 2) γίνεται μια επισκόπηση των προβλημάτων και εξετάζονται ορισμένες από τις σημαντικότερες πτυχές του προγράμματος. Καθορίζονται επίσης, μεταξύ των κατευθύνσεων που δίνει το πρόγραμμα, **δέκα ειδικές προτεραιότητες** στις οποίες η Επιτροπή πιστεύει ότι πρέπει να επικεντρωθούν οι προσπάθειες τα προσεχή πέντε χρόνια. Το δεύτερο μέρος (κεφάλαιο 3) αποτελείται από ένα παράρτημα που απαριθμεί τα συγκεκριμένα μέτρα και ενέργειες που πρέπει να προγραμματισθούν για την επόμενη πενταετία. Στην απαρίθμηση αυτή ακολουθείται η διάρθρωση του Προγράμματος της Χάγης.

Επισημαίνεται επίσης ότι το παρόν σχέδιο δράσης πρέπει να διαβαστεί σε συνδυασμό με άλλα στρατηγικά σχέδια και έγγραφα που αφορούν ειδικά ζητήματα πολιτικής στον τομέα της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης: η Επιτροπή θα πρέπει να μεριμνήσει ώστε να υπάρχει γενικότερη συνοχή ανάμεσα στα σχετικά εγχειρήματα. Ορισμένα από τα εν λόγω έγγραφα έχουν υποβληθεί από την Επιτροπή πολύ πρόσφατα ή θα υποβληθούν προσεχώς (σχέδιο δράσης της ΕΕ για τα ναρκωτικά της 14^{ης} Φεβρουαρίου 2005², σε συνέχεια της νέας ευρωπαϊκής στρατηγικής για τα ναρκωτικά 2005-2012· ανακοίνωση σχετικά με τις προοπτικές για την ανάπτυξη της αμοιβαίας αναγνώρισης αποφάσεων σε ποινικές υποθέσεις και της αμοιβαίας εμπιστοσύνης και ανακοίνωση σχετικά με την ανάπτυξη στρατηγικής αντίληψης για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος).

Το Πρόγραμμα της Χάγης προβλέπει μια **ενδιάμεση επισκόπηση** του σχεδίου δράσης μέχρι την 1^η Νοεμβρίου 2006. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή θα υποβάλει έγκαιρα μια έκθεση για την πρόοδο που θα έχει σημειωθεί και θα προτείνει τις ενδεχομένως απαιτούμενες προσαρμογές στο πρόγραμμα.

¹ «Χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης: Απολογισμός του προγράμματος Τάμπερε και μελλοντικές κατευθύνσεις» - COM(2004) 401, 2.6.2004.

² COM(2005) 45, 14.2.2005.

2. ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΧΑΓΗΣ: ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

2.1. Η πολιτική εντολή του Προγράμματος της Χάγης

Το Πρόγραμμα της Χάγης επιβεβαιώνει τη σημασία που αποδίδει η Ευρωπαϊκή Ένωση στον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, και τον τοποθετεί στις υψηλές προτεραιότητες της Ένωσης – όχι μόνο επειδή πρόκειται για έναν από τους θεμελιώδεις στόχους της, αλλά κυρίως επειδή βρίσκεται στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος των πολιτών.

Το πρόγραμμα καθορίζει το **πλαίσιο δράσης και τους βασικούς στόχους** για την επόμενη πενταετία. Προσπαθεί να ανταποκριθεί στις προσδοκίες των πολιτών και θίγει όλες τις πτυχές των πολιτικών σχετικά με τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης: περιέχει τόσο **γενικούς προσανατολισμούς** (θεμελιώδη δικαιώματα, εφαρμογή και αξιολόγηση) όσο και **ειδικούς προσανατολισμούς**, εστιάζοντας στην (1) ενίσχυση της ελευθερίας³ (2) στην ενίσχυση της ασφάλειας (3) στην ενίσχυση της δικαιοσύνης και (4) στις εξωτερικές σχέσεις. Η ευρωπαϊκή στρατηγική για τα ναρκωτικά 2005-2012, που ενέκρινε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τον Δεκέμβριο του 2004, αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του Προγράμματος της Χάγης.

Στο πρόγραμμα συνιστάται η υιοθέτηση μιας στρατηγικής που θα καλύπτει την **εξωτερική διάσταση** της πολιτικής της Ένωσης όσον αφορά την ελευθερία, την ασφάλεια και τη δικαιοσύνη· η Επιτροπή καλείται να υποβάλει τη στρατηγική αυτή σε στενή συνεργασία με τον Γενικό Γραμματέα / Υπατο Εκπρόσωπο του Συμβουλίου. Η εν λόγω στρατηγική θα πρέπει να ανταποκρίνεται στις ειδικές σχέσεις με τρίτες χώρες και περιοχές και να επικεντρώνεται στις ειδικές ανάγκες για συνεργασία μ' αυτές σε θέματα δικαιοσύνης και εσωτερικών υποθέσεων. Σε πρώτη φάση, η Επιτροπή θα υποβάλει ανακοίνωση για την προπαρασκευή αυτής της στρατηγικής, που συμπληρώνει το παρόν σχέδιο δράσης.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο «επεσήμανε ότι θα πρέπει να ληφθούν δεόντως υπόψη οι **οικονομικές επιπτώσεις** για το πολυετές πρόγραμμα δράσης στον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης». Είναι σαφές ότι μία από τις βασικές προϋποθέσεις για την επίτευξη των πολιτικών στόχων που έχουν τεθεί είναι να υπάρχουν επαρκείς χρηματοοικονομικοί πόροι που αντιστοιχούν στους στόχους αυτούς. Στις 6 Απριλίου 2005 η Επιτροπή υπέβαλε τρία προγράμματα πλαίσια που αφορούν (1) την αλληλεγγύη και τη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών (2) την ασφάλεια και την προάσπιση των ελευθεριών και (3) τα θεμελιώδη δικαιώματα και τη δικαιοσύνη⁴. Οι τρεις αυτές προτάσεις ανταποκρίνονται πλήρως στις στρατηγικές προτεραιότητες που θέτει το Πρόγραμμα της Χάγης.

Στο Πρόγραμμα της Χάγης έχει ληφθεί υπόψη η αξιολόγηση της Επιτροπής για το Πρόγραμμα Τάμπερε της 2ας Ιουνίου 2004⁵ και η σύσταση που υιοθέτησε το Ευρωπαϊκό

³ Σημειώτεον ότι η έννοια της ελευθερίας ισχύει για όλα τα μέρη του σχεδίου δράσης. Στο πλαίσιο του παρόντος εγγράφου, ωστόσο, η ελευθερία έχει την ειδική έννοια που της δίνεται στο Πρόγραμμα της Χάγης.

⁴ COM(2005) 122, 123 και 124 της 6.4.2005.

⁵ «Χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης: Απολογισμός του προγράμματος Τάμπερε και μελλοντικές κατευθύνσεις» - COM(2004) 401, 2.6.2004.

Κοινοβούλιο στις 14 Οκτωβρίου 2004⁶, ιδίως όσον αφορά την υπαγωγή των τομέων του τίτλου IV ΣΕΚ στη διαδικασία του άρθρου 251 ΣΕΚ (διαδικασία συναπόφασης). Χάρη στην πολιτική ώθηση που δόθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στις 22 Δεκεμβρίου 2004 το Συμβούλιο ενέκρινε μια απόφαση με την οποία εφαρμόζεται η διαδικασία **συναπόφασης και έγκρισης με ειδική πλειοψηφία** σε όλα τα μέτρα του τίτλου IV, με εξαίρεση τη νόμιμη μετανάστευση, από την 1^η Ιανουαρίου 2005⁷. Αυτή είναι η πρώτη επιτυχία του Προγράμματος της Χάγης. Όχι μόνο αποτελεί πρόοδο προς την κατεύθυνση της δημοκρατικής νομιμότητας η ενίσχυση του ρόλου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, αλλά με την κατάργηση της ομοφωνίας είναι πιθανόν να επιταχυνθεί ο ρυθμός ολοκλήρωσης των εργασιών.

Ωστόσο, στην απόφαση του Συμβουλίου της 22ας Δεκεμβρίου 2004 δεν περιλαμβάνεται, όπως προβλέπει το άρθρο 67 της συνθήκης, καμία διάταξη για την προσαρμογή των αρμοδιοτήτων του Δικαστηρίου. Η Επιτροπή εξακολουθεί να πιστεύει ότι στον τομέα αυτό, που σχετίζεται τόσο πολύ με τα ατομικά δικαιώματα, είναι ιδιαίτερα σημαντική η διεύρυνση της πρόσβασης στο Δικαστήριο. Το ζήτημα της διεύρυνσης της πρόσβασης στο Δικαστήριο για την έκδοση προδικαστικών αποφάσεων αποτελεί ζήτημα που πρέπει να εξεταστεί, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη την ανάγκη για ταχεία εκδίκαση των σχετικών υποθέσεων, όπως αναγνωρίζεται στο άρθρο III-369 τέταρτο εδάφιο του Συντάγματος και όπως αναφέρεται στο Πρόγραμμα της Χάγης.

2.2. Το Πρόγραμμα της Χάγης και το Σύνταγμα

Το **Πρόγραμμα της Χάγης ανταποκρίνεται στις φιλοδοξίες που εκφράζονται στο Σύνταγμα**, το οποίο, εφόσον ολοκληρωθούν οι εθνικές διαδικασίες κύρωσης, θα αρχίσει να ισχύει την 1η Νοεμβρίου 2006· αυτό συνεπάγεται σημαντική αναθεώρηση των ισχυουσών διατάξεων για τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, καθώς και την ενσωμάτωση του Χάρτη θεμελιωδών δικαιωμάτων. Οι καινοτομίες που προκύπτουν από το Σύνταγμα δεν θα μπορέσουν να τεθούν σε εφαρμογή πριν από το τέλος της περιόδου κύρωσής του. Συνεπώς, η Επιτροπή δεσμεύεται να αρχίσει τις αναγκαίες **προπαρασκευαστικές εργασίες** για τη λήψη των σχετικών μέτρων αμέσως μετά την έναρξη ισχύος του Συντάγματος.

2.3. Δέκα προτεραιότητες για την επόμενη πενταετία: εταιρική σχέση για την ανανέωση της Ευρώπης

Κατά την προπαρασκευή του σχεδίου δράσης για την εφαρμογή του Προγράμματος της Χάγης, η Επιτροπή κατάρτισε ένα κατάλογο με τις ενέργειες που προβλέπονται στο πρόγραμμα. Η εκπλήρωση των φιλόδοξων στόχων του Προγράμματος της Χάγης θα πρέπει να προκύψει από τη συλλογική προσπάθεια του Συμβουλίου, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Επιτροπής στο πλαίσιο μιας ισχυρής και αποτελεσματικής εταιρικής σχέσης.

⁶ P6_TA(2004)0022, 14 Οκτωβρίου 2004, «Σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σχετικά με το μέλλον του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, καθώς και τα σχετικά με τις προϋποθέσεις για την ενίσχυση της νομιμότητας και της αποτελεσματικότητάς του».

⁷ Απόφαση 2004/927/ΕΚ του Συμβουλίου της 22ας Δεκεμβρίου 2004 σχετικά με την υπαγωγή ορισμένων τομέων που καλύπτονται από τον τίτλο IV του τρίτου μέρους της συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας στη διαδικασία του άρθρου 251 της συνθήκης αυτής. (Επίσημη Εφημερίδα L 396, 31.12.2004, σ. 45).

Μεταξύ των στρατηγικών στόχων που έχουν ήδη συμφωνηθεί από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στο Πρόγραμμα της Χάγης για την ενίσχυση του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, και οι οποίοι εκφράζονται ως συγκεκριμένα μέτρα στο κεφάλαιο 3 (παράρτημα) ακολουθώντας τη σειρά του ίδιου του Προγράμματος της Χάγης, η Επιτροπή καθόρισε **δέκα προτεραιότητες** στις οποίες πιστεύει ότι θα πρέπει να επικεντρωθούν περισσότερο οι συλλογικές προσπάθειες κατά την προσεχή πενταετία. Οι δέκα προτεραιότητες αυτές είναι εξίσου σημαντικές και καλύπτουν όλο το φάσμα των στόχων της Χάγης. Θα αποφευχθεί έτσι ο κατακερματισμός των προσπαθειών και θα εξασφαλιστεί η επίτευξη των στόχων του προγράμματος. Η Επιτροπή πιστεύει επίσης ότι θα πρέπει οπωσδήποτε να προβληθεί η προστιθέμενη αξία σε ευρωπαϊκό επίπεδο κάθε νομοθετικής και μη νομοθετικής πρωτοβουλίας που λαμβάνεται στο χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, με την πλήρη εφαρμογή της αρχής της επικουρικότητας και με την αξιοποίηση των καλύτερων δυνατών νομοθετικών μηχανισμών καθώς και με τη διεξαγωγή μελέτης σκοπιμότητας για τις βασικές προτάσεις που θα υποβληθούν.

Οι **στρατηγικοί στόχοι για την περίοδο 2005-2009**⁸ αναφέρονται ρητά στη δημιουργία μιας εταιρικής σχέσης για την ενίσχυση του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Στο πλαίσιο των στόχων της (α) ενίσχυσης της ελευθερίας, (β) ενίσχυσης της ασφάλειας, (γ) ενίσχυσης της δικαιοσύνης, οι δέκα βασικές προτεραιότητες που καθόρισε η Επιτροπή μπορούν να συνοψισθούν ως εξής:

(1) Θεμελιώδη δικαιώματα και ιθαγένεια: χάραξη ολοκληρωμένων πολιτικών

Πλήρης ανάπτυξη πολιτικών για τον έλεγχο και την προώθηση του σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων για όλους τους πολίτες, καθώς και πολιτικών για την αναβάθμιση της ιθαγένειας.

(2) Καταπολέμηση της τρομοκρατίας: προσπάθεια συνολικής αντιμετώπισης

Έμφαση στις διάφορες πτυχές της πρόληψης, της ετοιμότητας και της παρέμβασης ώστε να βελτιωθεί περαιτέρω, και εν ανάγκη να συμπληρωθεί, η ικανότητα των κρατών μελών για καταπολέμηση της τρομοκρατίας, σε σημαντικούς τομείς, όπως η στρατολόγηση, η χρηματοδότηση, η ανάλυση κινδύνων, η προστασία των κρίσιμων υποδομών και η διαχείριση των συνεπειών.

(3) Κοινός χώρος ασύλου: καθιέρωση αποτελεσματικής εναρμονισμένης διαδικασίας σύμφωνα με τις αξίες και την ανθρωπιστική παράδοση της Ένωσης

Δημιουργία ενός κοινού χώρου ασύλου σύμφωνα με την ανθρωπιστική παράδοση και τις διεθνείς υποχρεώσεις της Ένωσης, που θα προσφέρει την αποτελεσματικότητα μιας εναρμονισμένης διαδικασίας.

(4) Διαχείριση της μετανάστευσης: μια ισορροπημένη προσέγγιση

Υιοθέτηση μιας ισορροπημένης προσέγγισης όσον αφορά τη διαχείριση της μετανάστευσης, αναπτύσσοντας μια κοινή μεταναστευτική πολιτική που θα αντιμετωπίζει τη νόμιμη μετανάστευση σε επίπεδο Ένωσης, ενώ παράλληλα θα ενισχύεται η καταπολέμηση της

⁸ «Στρατηγικοί στόχοι 2005-2009, Ευρώπη 2010: μια εταιρική σχέση για την ανανέωση της Ευρώπης» - COM(2005) 12, 26.1.2005.

παράνομης μετανάστευσης, της μεταφοράς λαθρομεταναστών και της εμπορίας ανθρώπων, ιδίως γυναικών και παιδιών.

- (5) *Ενσωμάτωση: μεγιστοποίηση των θετικών επιπτώσεων της μετανάστευσης στην κοινωνία και στην οικονομία μας*

Λήψη μέτρων στήριξης που θα βοηθήσουν τα κράτη μέλη να χαράξουν καλύτερες πολιτικές για τη μετανάστευση ώστε να μεγιστοποιηθούν οι θετικές επιπτώσεις της στην κοινωνία και την οικονομία μας και να αποτραπεί η απομόνωση και ο κοινωνικός αποκλεισμός των μεταναστευτικών κοινοτήτων. Αυτό θα συμβάλλει στην κατανόηση και τον διάλογο μεταξύ των θρησκειών και των πολιτισμών σύμφωνα με τις θεμελιώδεις αξίες της Ένωσης.

- (6) *Εσωτερικά σύνορα, εξωτερικά σύνορα και θεωρήσεις: ολοκληρωμένη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων για μια πιο ασφαλή Ένωση*

Περαιτέρω ανάπτυξη μιας ολοκληρωμένης διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων και μιας κοινής πολιτικής θεωρήσεων, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων (διαπροσωπικές επαφές).

- (7) *Προστασία της ιδιωτικής ζωής και της ασφάλειας κατά την ανταλλαγή πληροφοριών: εξεύρεση κατάλληλης ισορροπίας*

Εξεύρεση κατάλληλης ισορροπίας ανάμεσα στην προστασία της ιδιωτικής ζωής και την ασφάλεια, κατά την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των διωκτικών και δικαστικών αρχών, ενισχύοντας και ενθαρρύνοντας ένα εποικοδομητικό διάλογο μεταξύ όλων των ενδιαφερομένων για την εξεύρεση ισορροπημένων λύσεων, με απόλυτο σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων προστασίας της ιδιωτικής ζωής και των προσωπικών δεδομένων, τηρώντας παράλληλα την αρχή της διαθεσιμότητας των πληροφοριών, όπως ορίζεται στο Πρόγραμμα της Χάγης.

- (8) *Οργανωμένο έγκλημα: ανάπτυξη μιας στρατηγικής αντίληψης*

Ανάπτυξη και εφαρμογή μιας στρατηγικής αντίληψης για την αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος σε επίπεδο ΕΕ. Πλήρης αξιοποίηση και περαιτέρω ανάπτυξη της Ευρωπόλ και του Eurojust.

- (9) *Πολιτική και ποινική δικαιοσύνη: εξασφάλιση ενός αποτελεσματικού ευρωπαϊκού χώρου δικαιοσύνης για όλους*

Εξασφάλιση ενός ευρωπαϊκού χώρου δικαιοσύνης με αποτελεσματική πρόσβαση όλων στη δικαιοσύνη και εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων. Η προσέγγιση των νομοθεσιών θα συνεχιστεί, ιδίως με τη θέσπιση κανόνων που εξασφαλίζουν υψηλό βαθμό προστασίας των προσώπων, προκειμένου να οικοδομηθεί αμοιβαία εμπιστοσύνη και να ενισχυθεί η αμοιβαία αναγνώριση, που εξακολουθεί να αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της δικαστικής συνεργασίας. Βελτίωση του ουσιαστικού δικαίου των συμβάσεων στην ΕΕ.

- (10) *Ελευθερία, ασφάλεια και δικαιοσύνη: συνυπευθυνότητα και αλληλεγγύη*

Να δοθεί πρακτικό περιεχόμενο στις έννοιες της συνυπευθυνότητας και της αλληλεγγύης μεταξύ κρατών μελών παρέχοντας τους κατάλληλους οικονομικούς πόρους για την επίτευξη των στόχων της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο.

(1) Θεμελιώδη δικαιώματα και ιθαγένεια: χάραξη ολοκληρωμένων πολιτικών

Τα θεμελιώδη δικαιώματα αποτελούν τον πυρήνα των αξιών της Ένωσης: πρέπει να αναπτυχθούν ολοκληρωμένες πολιτικές για τον έλεγχο και την προώθηση του σεβασμού τους για όλους τους πολίτες, καθώς και πολιτικές για την αναβάθμιση της ιθαγένειας.

Με την ενσωμάτωση του Χάρτη θεμελιωδών δικαιωμάτων και την πρόβλεψη της προσχώρησης στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών, το Σύνταγμα τοποθετεί τον άνθρωπο στο επίκεντρο του ευρωπαϊκού σχεδίου.

Επίσης, θα πρέπει να δοθούν στους φορείς λήψης αποφάσεων, ακριβή και αξιόπιστα στοιχεία σχετικά με το σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην Ένωση. Η μετατροπή του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου των φαινομένων ρατσισμού και ξеноφοβίας σε αυτοτελή **Οργανισμό θεμελιωδών δικαιωμάτων** θα αποτελέσει ένα ακόμη σημαντικό στοιχείο για την προώθηση και την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Μεταξύ των δικαιωμάτων αυτών, η Επιτροπή θα αποδώσει ιδιαίτερη προσοχή στα δικαιώματα του παιδιού και την προστασία τους, δεδομένου ότι τα παιδιά είναι μια από τις πλέον ευάλωτες ομάδες πληθυσμού. Το Σύνταγμα αναφέρει ρητά μεταξύ των στόχων της Ένωσης «την προώθηση και την προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού».

Επιπλέον, η Επιτροπή θα εξακολουθήσει τις προσπάθειές της, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και την παροχή βοήθειας στα θύματα.

Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει τη δράση της για καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων, ιδίως με την αποτελεσματική ενσωμάτωση και εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ σχετικά με την καταπολέμηση των διακρίσεων.

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην προστασία των προσωπικών δεδομένων, που αναγνωρίζεται από τον Χάρτη θεμελιωδών δικαιωμάτων και από το Σύνταγμα ως αυτοτελές θεμελιώδες δικαίωμα, διακριτό από το δικαίωμα προστασίας της ιδιωτικής ζωής.

Η ιθαγένεια της Ένωσης περιλαμβάνει διάφορα σημαντικά δικαιώματα, όπως η ελεύθερη κυκλοφορία μέσα στην ΕΕ, η διπλωματική και προξενική προστασία ή το δικαίωμα ψήφου στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και τις τοπικές εκλογές. Σε όλους αυτούς τους τομείς προβλέπεται η εφαρμογή μέτρων για τη βελτίωση της άσκησης των δικαιωμάτων των πολιτών της ΕΕ που απορρέουν από την ιθαγένεια.

(2) Καταπολέμηση της τρομοκρατίας: προσπάθεια συνολικής αντιμετώπισης

Η τρομοκρατία απαιτεί **συνολική αντιμετώπιση**. Η Ένωση δεν μπορεί να αγνοήσει τις προσδοκίες που έχουν οι πολίτες από αυτή και πρέπει να προσπαθήσει να ανταποκριθεί.

Στο επίκεντρο της προσοχής θα πρέπει να είναι οι διάφορες πτυχές της πρόληψης, της ετοιμότητας και της παρέμβασης, προκειμένου να βελτιωθεί, και όπου είναι ανάγκη να συμπληρωθεί, η ικανότητα των κρατών μελών για καταπολέμηση της τρομοκρατίας, εστιάζοντας ιδιαίτερα στη στρατολόγηση, τη χρηματοδότηση, την ανάλυση κινδύνων, την προστασία των κρίσιμων υποδομών και τη διαχείριση των συνεπειών.

Η καταπολέμηση της τρομοκρατίας απαιτεί **ολοκληρωμένη και συνεκτική προσέγγιση**, με κάλυψη ενός ευρέως φάσματος θεμάτων τα οποία έχουν καταγραφεί στο Πρόγραμμα της Χάγης. Ένας κρίσιμος τομέας που απαιτεί την προσοχή της Ένωσης είναι η συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών, ιδίως με την **ανταλλαγή πληροφοριών** για τις έρευνες σχετικά με τρομοκρατικές δραστηριότητες.

Μεγάλη σημασία έχει επίσης η κατανόηση του περίπλοκου φαινομένου που αποτελεί η τρομοκρατία στην Ευρώπη: οι μέθοδοι προσηλυτισμού και **στρατολόγησης** και το είδος του περιβάλλοντος που επιτρέπει την καλλιέργεια τρομοκρατικών ενεργειών και κινημάτων. Θα πρέπει να συνεχιστούν οι προσπάθειες για **καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας**.

Οι προσπάθειες των κρατών μελών και της ΕΕ πρέπει να συνδυάζονται και με **εξωτερική συνεργασία**, συμπράττοντας με τρίτες χώρες, και συγκεκριμένα βοηθώντας τις στη χρηματοδότηση της καταπολέμησης της τρομοκρατίας και σχεδίων για τη δημιουργία κατάλληλης υποδομής, καθώς και στην αντιμετώπιση των αιτίων της τρομοκρατίας.

(3) *Κοινός χώρος ασύλου: καθιέρωση μιας αποτελεσματικής εναρμονισμένης διαδικασίας σύμφωνα με τις αξίες και την ανθρωπιστική παράδοση της Ένωσης*

Η δημιουργία ενός **κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου** αποτελεί μια ακόμη προτεραιότητα. Τα επόμενα χρόνια, οι εργασίες θα πρέπει να επικεντρωθούν στην **αξιολόγηση των μέσων της πρώτης φάσης**, μέχρι το 2007, καθώς και στην υποβολή των μέσων και μέτρων της **δεύτερης φάσης** για την ανάπτυξη μιας κοινής πολιτικής ασύλου, με στόχο την καθιέρωση **κοινής διαδικασίας και ομοιόμορφου καθεστώτος** για τα πρόσωπα στα οποία παρέχεται άσυλο ή επικουρική προστασία, πριν από το τέλος του 2010.

Πρέπει να ενισχυθεί η διοικητική συνεργασία μεταξύ των εθνικών υπηρεσιών των κρατών μελών και να διατεθούν πόροι στα κράτη μέλη που θα τα βοηθήσουν στη διεκπεραίωση των αιτήσεων και την υποδοχή των υπηκόων τρίτων χωρών. Το Πρόγραμμα της Χάγης αναφέρει επίσης την ανάγκη να μελετηθεί η δυνατότητα για από κοινού διεκπεραίωση των αιτήσεων ασύλου.

Η Επιτροπή έχει αναγγείλει την εκπόνηση **Περιφερειακών Προγραμμάτων Προστασίας** της ΕΕ και **Προγραμμάτων Επανεγκατάστασης**.

(4) *Διαχείριση της μετανάστευσης: μια ισορροπημένη προσέγγιση*

Θα πρέπει να υπάρξει μια **νέα ισορροπημένη προσέγγιση όσον αφορά τη διαχείριση της μετανάστευσης**, τόσο της νόμιμης όσο και της παράνομης, και να χαραχθεί μια κοινή πολιτική μετανάστευσης για την κατάσταση των νόμιμων μεταναστών στην Ένωση, ενισχύοντας παράλληλα την καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης, τη μεταφορά λαθρομεταναστών και την εμπορία ανθρώπων, ιδίως γυναικών και παιδιών.

Παρόλο που οι αποφάσεις σχετικά με τον αριθμό των μεταναστών από τρίτες χώρες που μπορούν να γίνουν δεκτοί σε κάθε κράτος μέλος και να αναζητήσουν μισθωτή ή ανεξάρτητη απασχόληση εξακολουθούν να υπάγονται στην αρμοδιότητα των εθνικών αρχών, ένας χώρος ελεύθερης κυκλοφορίας απαιτεί **κοινή μεταναστευτική πολιτική**, με **διαδικασίες και κριτήρια εισδοχής** και παροχή ασφαλούς νομικού καθεστώτος και ενός εγγυημένου συνόλου δικαιωμάτων, συμβάλλοντας έτσι στην ενσωμάτωση των προσώπων που γίνονται δεκτά. Επιπλέον, η μετανάστευση διαδραματίζει βασικό ρόλο στις οικονομίες και τις κοινωνίες των

κρατών μελών, καθώς και των χωρών καταγωγής και διέλευσης, πράγμα που επίσης καθιστά αναγκαία μια κοινή προσέγγιση που θα βασίζεται την ορθολογική χρήση του εργατικού δυναμικού των μεταναστών.

Το ανθρώπινο, κοινωνικό και οικονομικό **κόστος της παράνομης μετανάστευσης** – όχι μόνο στις χώρες υποδοχής αλλά και στις χώρες καταγωγής και διέλευσης – είναι εξαιρετικά υψηλό, και απαιτεί τη θέσπιση κανόνων σχετικά με τις διαδικασίες επιστροφής, την επιτάχυνση της σύναψης συμφωνιών επανεισδοχής, και τον περαιτέρω συντονισμό για την καταπολέμηση της μεταφοράς λαθρομεταναστών και της εμπορίας ανθρώπων. Ωστόσο, η πολιτική της ΕΕ πρέπει πάντοτε να έχει σαν κατευθυντήρια αρχή τον σεβασμό των δικαιωμάτων και της αξιοπρέπειας των υπηκόων τρίτων χωρών, περιλαμβανομένων και εκείνων των οποίων η κατάσταση στην Ένωση είναι αντικανονική. Ιδιαίτερα, η μεταχείριση των λαθρομεταναστών που κατευθύνονται ή που βρίσκονται στην ΕΕ πρέπει να γίνεται με σεβασμό της ιδιαίτερης κατάστασής τους και των αρχών περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Η κοινή μεταναστευτική πολιτική δεν μπορεί να περιοριστεί σε μέτρα εισδοχής και επιστροφής: η επιτυχής διαχείριση των μεταναστευτικών ροών πρέπει να αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο και σοβαρή επένδυση στις **σχέσεις με τις τρίτες χώρες**, τόσο καταγωγής όσο και διέλευσης, ιδίως μέσω της συνδρομής και της συνεργασίας, προς το αμοιβαίο συμφέρον των τρίτων χωρών και της Ένωσης.

(5) Ενσωμάτωση: μεγιστοποίηση των θετικών επιπτώσεων της μετανάστευσης στην κοινωνία και την οικονομία μας

Για να μεγιστοποιηθούν οι θετικές επιπτώσεις της μετανάστευσης στην κοινωνία και την οικονομία μας και, πρωτίστως, να αποφευχθεί η απομόνωση και ο κοινωνικός αποκλεισμός των μεταναστευτικών κοινοτήτων, είναι ανάγκη να υποστηριχθούν και να ενθαρρυνθούν τα κράτη μέλη ώστε να υιοθετούν καλύτερες πολιτικές μετανάστευσης. Μια επιτυχημένη πολιτική ενσωμάτωσης θα πρέπει να συμβάλει στην κατανόηση και τον **διάλογο μεταξύ των θρησκειών και των πολιτισμών**.

Η ενσωμάτωση των υπηκόων τρίτων χωρών απαιτεί την αξιοποίηση μιας σειράς βασικών πολιτικών, ιδίως σε θέματα απασχόλησης και εκπαίδευσης.

Απαιτείται μεγαλύτερη επαφή μεταξύ των εθνικών αρχών για την **ανταλλαγή εμπειριών και πληροφοριών** σχετικά με την ενσωμάτωση.

Είναι επομένως αναγκαίο να δημιουργηθεί ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο ενσωμάτωσης που θα βασίζεται στις κοινές αρχές που υιοθέτησε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο για τον σεβασμό των αξιών της ΕΕ και την τήρηση της αρχής της απαγόρευσης των διακρίσεων.

(6) Εσωτερικά σύνορα, εξωτερικά σύνορα και θεωρήσεις: ολοκληρωμένη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων για μια ασφαλέστερη Ένωση

Ένας χώρος όπου εξασφαλίζεται χωρίς περιορισμούς η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων απαιτεί περαιτέρω προσπάθειες για **ολοκληρωμένο έλεγχο της πρόσβασης στο έδαφος** της Ένωσης, που βασίζεται σε ολοκληρωμένη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων, και μια κοινή πολιτική θεωρήσεων, με την υποστήριξη των νέων τεχνολογιών, στις οποίες περιλαμβάνεται και η χρήση βιομετρικών αναγνωριστικών στοιχείων.

Μετά την τελευταία διεύρυνση της Ένωσης, αποτελεί προτεραιότητα να εξασφαλισθεί η ελεύθερη κυκλοφορία στα εσωτερικά σύνορα και να επιτευχθεί η ολοσχερής **κατάργηση των ελέγχων των προσώπων στα εσωτερικά σύνορα**. Στο πλαίσιο αυτό, προκειμένου να προετοιμασθεί το έδαφος για τα νέα κράτη μέλη, καθοριστική σημασία έχει η δημιουργία του SIS II και η απρόσκοπτη πραγματοποίηση των αξιολογήσεων που προβλέπονται στις συνθήκες προσχώρησης.

Σημαντικό βήμα στη **διαχείριση των εξωτερικών συνόρων** είναι η δημιουργία του Οργανισμού Διαχείρισης των Συνόρων, που θα είναι υπεύθυνος για τον συντονισμό και τη στήριξη των κρατών μελών κατά την επιτήρηση και τον έλεγχο των εξωτερικών συνόρων.

Η ανάπτυξη μιας αποτελεσματικής **πολιτικής θεωρήσεων** θα διευκολυνθεί από την ύπαρξη του συστήματος πληροφόρησης για τις θεωρήσεις. Αυτό θα απαιτήσει ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών και δημιουργία **κοινών κέντρων για τη διαχείριση των αιτήσεων** θεώρησης, που μπορεί να αποτελέσει ένα πρώτο βήμα προς μια μελλοντική **κοινή ευρωπαϊκή προξενική υπηρεσία**.

Ένα άλλο σημαντικό στοιχείο είναι η ενσωμάτωση βιομετρικών αναγνωριστικών στοιχείων στα ταξιδιωτικά έγγραφα και τα δελτία ταυτότητας, που θα ενισχύσει την **ασφάλεια των εγγράφων**, διατηρώντας όμως τον απόλυτο σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Επιπλέον, θα πρέπει να αξιοποιηθούν όλες οι δυνατότητες που προσφέρονται για ενδεχόμενες συνέργιες μεταξύ των ευρωπαϊκών και των εθνικών συστημάτων πληροφόρησης, στη βάση της διαλειτουργικότητας.

(7) Προστασία της ιδιωτικής ζωής και ασφάλεια κατά την ανταλλαγή πληροφοριών: εξεύρεση της κατάλληλης ισορροπίας

Η αποτελεσματική τήρηση του νόμου και της τάξης και οι έρευνες σχετικά με τη διασυννοριακή εγκληματικότητα σε ένα χώρο ελεύθερης κυκλοφορίας δεν είναι δυνατόν να εμποδίζονται από επαχθείς διαδικασίες ανταλλαγής πληροφοριών.

Η Ένωση θα πρέπει να υποστηρίξει και να ενθαρρύνει ένα εποικοδομητικό διάλογο μεταξύ όλων των ενδιαφερόμενων για να βρεθούν ισορροπημένες λύσεις, με απόλυτο σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων προστασίας της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων, τηρώντας παράλληλα την **αρχή της διαθεσιμότητας** των πληροφοριών.

Η αρχή της διαθεσιμότητας, όπως διατυπώνεται στο Πρόγραμμα της Χάγης, σημαίνει ότι οι πληροφορίες που χρειάζονται οι διωκτικές αρχές ενός κράτους μέλους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους μπορούν να τους δοθούν από τις αρχές άλλου κράτους μέλους υπό ορισμένες προϋποθέσεις. Η Επιτροπή θα υποβάλει προτάσεις για τον σκοπό αυτό, ιδίως σχετικά με τη δυνατότητα αμοιβαίας πρόσβασης στις βάσεις δεδομένων των κρατών μελών.

Στον τομέα αυτό, κατά την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ διωκτικών και δικαστικών αρχών, θα πρέπει να εξευρεθεί η **κατάλληλη ισορροπία μεταξύ προστασίας της ιδιωτικής ζωής και ασφάλειας**.

Θα πρέπει επίσης να προσεχθεί η τήρηση ισορροπίας ανάμεσα στην προστασία της ιδιωτικής ζωής και την ασφάλεια κατά την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τους επιβάτες αεροπορικών εταιρειών για λόγους ασφάλειας των πτήσεων και προστασίας από την τρομοκρατία.

(8) *Οργανωμένο έγκλημα: ανάπτυξη μιας στρατηγικής αντίληψης*

Θα διαμορφωθεί και θα τεθεί σε εφαρμογή μια στρατηγική αντίληψη για την αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος σε επίπεδο ΕΕ. Για τον σκοπό αυτό η Επιτροπή θα υποβάλει σύντομα μια **ανακοίνωση σχετικά με την «ανάπτυξη μιας στρατηγικής αντίληψης για την αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος»**, η οποία θα περιλαμβάνει μέτρα για την καλύτερη κατανόηση του φαινομένου και για την ενίσχυση της πρόληψης, των ερευνών και της συνεργασίας εντός της ΕΕ στον τομέα αυτό. Επίσης, μια από τις προτεραιότητες της στρατηγικής αυτής πρέπει να είναι η εντατικοποίηση της συνεργασίας με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς σχετικά με το θέμα αυτό.

Η καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος απαιτεί βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των αρχών καταστολής (αστυνομία, δικαιοσύνη, τελωνεία) καθώς και πλήρη αξιοποίηση και περαιτέρω ανάπτυξη της **Ευρωπόλ και του Eurojust**. Ένα από τα σημαντικότερα εγχειρήματα στον τομέα αυτό θα είναι η δημιουργία ενός ευρωπαϊκού «προτύπου» πληροφόρησης για την εγκληματικότητα, που θα απαιτήσει κοινές προσπάθειες από τα κράτη μέλη και τα θεσμικά όργανα και οργανισμούς της ΕΕ.

(9) *Πολιτική και ποινική δικαιοσύνη: εξασφάλιση ενός πραγματικού ευρωπαϊκού χώρου δικαιοσύνης για όλους*

Ο ευρωπαϊκός χώρος δικαιοσύνης δεν αποτελεί μόνο ένα χώρο όπου οι δικαστικές αποφάσεις που εκδίδονται σε ένα κράτος μέλος αναγνωρίζονται και εκτελούνται στα άλλα κράτη μέλη, αλλά μάλλον ένας χώρος στον οποίο εξασφαλίζεται η **αποτελεσματική πρόσβαση στη δικαιοσύνη** για να επιτευχθεί η έκδοση και εκτέλεση των **δικαστικών αποφάσεων**. Για τον σκοπό αυτό, η Ένωση πρέπει να εκπονήσει όχι μόνο διατάξεις σχετικά τη δικαιοδοσία, την αναγνώριση και τη σύγκρουση των νομοθεσιών, αλλά και μέτρα για την **οικοδόμηση αμοιβαίας εμπιστοσύνης** μεταξύ των κρατών μελών, με τη θέσπιση **στοιχειωδών διαδικαστικών κανόνων** και την εξασφάλιση υψηλού επιπέδου ποιότητας των δικαιοδοτικών συστημάτων, ιδίως όσον αφορά τη διεξαγωγή δίκαιης δίκης και τον σεβασμό των δικαιωμάτων υπεράσπισης. Η αμοιβαία κατανόηση μπορεί περαιτέρω να ενισχυθεί με την προοδευτική καλλιέργεια μιας «ευρωπαϊκής δικαστικής παιδείας», όπως προτρέπει το Πρόγραμμα της Χάγης, που βασίζεται στην **εκπαίδευση και τη δημιουργία δικτύων**, Χρειάζεται επίσης μια συνεκτική στρατηγική όσον αφορά τις σχέσεις της ΕΕ με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς.

Στον τομέα της **πολιτικής δικαιοσύνης**, πρωταρχική σημασία έχει η ολοκλήρωση του προγράμματος για την **αμοιβαία αναγνώριση** των αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις. Αυτό περιλαμβάνει την έγκριση των νομοθετικών προτάσεων που έχει ήδη υποβάλει η Επιτροπή ή που θα υποβάλει προσεχώς, καθώς και την έναρξη διαβουλεύσεων για την εκπόνηση νέας νομοθεσίας σε τομείς που δεν αποτελούν ακόμη αντικείμενο αμοιβαίας αναγνώρισης (όπως ζητήματα οικογενειακής περιουσίας και κληρονομικού δικαίου). Ένα άλλο σημαντικό θέμα που πρέπει να αντιμετωπιστεί είναι η εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων και η αμοιβαία αναγνώριση των δημόσιων και ιδιωτικών εγγράφων. Όσον αφορά τις ουσιαστικές διατάξεις του ευρωπαϊκού δικαίου των συμβάσεων, μέχρι το 2009 το αργότερο θα υιοθετηθεί ένα Κοινό Πλαίσιο Αναφοράς (ΚΠΑ), που θα χρησιμοποιείται σαν «εργαλειοθήκη» για να βελτιωθεί η συνοχή και η ποιότητα της νομοθεσίας της ΕΕ.

Όσον αφορά την **ποινική δικαιοσύνη**, η προσέγγιση και η θέσπιση στοιχειωδών κανόνων σε πολλά ζητήματα ποινικής δικονομίας (όπως η αρχή *ne bis in idem*, η διεξαγωγή των

αποδείξεων ή η ερήμην έκδοση αποφάσεων) διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην **οικοδόμηση αμοιβαίας εμπιστοσύνης** και την προώθηση της **αμοιβαίας αναγνώρισης**. Σχετικά με την τελευταία, θα πρέπει να ληφθούν αρκετά μέτρα για την εξασφάλιση αποτελεσματικής και έγκαιρης ενεργοποίησης των αρχών καταστολής, όπως η αμοιβαία αναγνώριση των μη περιοριστικών της ελευθερίας προδικαστικών μέτρων ελέγχου, ή η αναγνώριση και εκτέλεση ποινών φυλάκισης) και, γενικότερα, για να αντικατασταθεί η παραδοσιακή αμοιβαία συνδρομή με νέα μέσα που βασίζονται στην αμοιβαία αναγνώριση. Το Eurojust θα πρέπει να θεωρείται ως καθοριστικός παράγοντας για την ανάπτυξη της ευρωπαϊκής δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις. Θα πρέπει να υποστηριχθεί ο ρόλος του και να αξιοποιηθούν πλήρως οι δυνατότητές του υπό το φως της αποκτηθείσας εμπειρίας και ενόψει των μελλοντικών εξελίξεων. Στο πλαίσιο, η Επιτροπή θα συνεχίσει τις προηγούμενες εργασίες της και θα εξετάσει τις δυνατότητες που δίνει το Σύνταγμα όσον αφορά τη βελτίωση της προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης.

(10) Συνυπευθυνότητα και αλληλεγγύη

Κανένας πολιτικός στόχος δεν μπορεί να επιτευχθεί χωρίς **κατάλληλους χρηματοδοτικούς πόρους**· το Πρόγραμμα της Χάγης έχει συνδέσει σαφώς τα δύο αυτά στοιχεία. Για τον σκοπό αυτό, τον Απρίλιο του 2005 η Επιτροπή υπέβαλε τρία προγράμματα-πλαίσια, προκειμένου να δοθεί συγκεκριμένο περιεχόμενο στις έννοιες της συνυπευθυνότητας και της αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών, επανεξετάζοντας τη μορφή των πολιτικών και οικονομικών μέσων για την επίτευξη των στόχων της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης κατά τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο.

2.4. Εφαρμογή, αξιολόγηση και ευελιξία

Όπως και το Πρόγραμμα της Χάγης, η Επιτροπή αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στη διάσταση της εφαρμογής και στην ανάγκη δημιουργίας μηχανισμών για την αξιολόγηση της εφαρμογής από τα κράτη μέλη των μέτρων στον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης.

Το Σύνταγμα προβλέπει στο άρθρο III-260 τη λήψη μέτρων βάσει των οποίων τα κράτη μέλη και η Επιτροπή προβαίνουν σε **αντικειμενική και αμερόληπτη αξιολόγηση της εφαρμογής των πολιτικών της Ένωσης** στον τομέα αυτό. Στις αρχές του 2006 η Επιτροπή θα υποβάλει ανακοίνωση όπου θα περιγράφονται οι βασικοί στόχοι του μελλοντικού μηχανισμού· σχετικές προτάσεις προτίθεται να υποβάλει μετά την έναρξη ισχύος του Συντάγματος.

Εν τω μεταξύ, ωστόσο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε την Επιτροπή να υποβάλει **ετήσια έκθεση για την εφαρμογή των μέτρων** της ΕΕ («πίνακα παρακολούθησης») και να ενημερώσει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα εθνικά κοινοβούλια.

Με τον τρόπο αυτό θα υπάρξει μια πιο ολοκληρωμένη εικόνα της κατάστασης όσον αφορά την πολιτική που ασκείται στον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, καθώς και την εφαρμογή στην πράξη των υιοθετούμενων μέτρων από τα κράτη μέλη. Ο πρώτος πίνακας παρακολούθησης θα υποβληθεί τον Δεκέμβριο του 2005, και θα απαιτήσει την ενεργό συμμετοχή των κρατών μελών, που θα κληθούν να γνωστοποιούν τακτικά τις προόδους τους στην εφαρμογή των σχετικών μέτρων.

Επιπλέον, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε το Συμβούλιο να αναπτύξει **πρακτικές μεθόδους για να διευκολύνει την ταχεία εφαρμογή των μέτρων** σε όλους τους τομείς της πολιτικής· να απαιτήσει την κατάρτιση ειδικών προγραμμάτων εφαρμογής σε εθνικό επίπεδο,

να εξασφαλίσει ώστε η περίοδος εφαρμογής να έχει την ενδεδειγμένη διάρκεια, και να εξετάζει τις τακτικές εκθέσεις προόδου που θα καταρτίζει η Επιτροπή.

Έχοντας υπόψη το γενικότερο πολιτικό πλαίσιο στον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, είναι πιθανόν να προκύψουν νέες πολιτικές προτεραιότητες συνεπεία απροσδόκητων γεγονότων, που συχνά έχουν διεθνή φύση και διάσταση. Το σχέδιο δράσης πρέπει να είναι ευέλικτο και ευπροσάρμοστο, ιδίως μακροπρόθεσμα, ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι νέες προτεραιότητες που μπορεί να προκύψουν τα προσεχή χρόνια. Χάρη στο νέο Σύνταγμα θα υπάρξει σημαντικός εξορθολογισμός του νομικού και θεσμικού πλαισίου. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έκρινε σημαντικό να υπάρξει κάποια ευελιξία και σ' αυτό, επιβάλλοντας **αναθεώρηση** του Προγράμματος της Χάγης.

3. ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ

Το Πρόγραμμα της Χάγης απαιτεί από την Επιτροπή να προτείνει μέτρα για τη συγκεκριμενοποίηση των στόχων του. Στο πλαίσιο αυτό, το παράρτημα της παρούσας ανακοίνωσης περιλαμβάνει ένα σχέδιο δράσης, όπου απαριθμούνται οι κυριότερες ενέργειες και τα μέτρα που πρέπει να υλοποιηθούν κατά τα επόμενα πέντε χρόνια, καθώς και μια ειδική σειρά προθεσμιών για την υποβολή τους στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Μετά την έγκριση των συμπερασμάτων του Τάμπερε το 1999 και του Προγράμματος της Χάγης το 2004, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα διατηρήσει τον καθοδηγητικό του ρόλο όσον αφορά τη χάραξη της στρατηγικής και τον προγραμματισμό μελλοντικών ενεργειών στον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Η Επιτροπή καλεί το Συμβούλιο να συζητήσει την παρούσα ανακοίνωση και το σχέδιο δράσης που τη συνοδεύει προκειμένου να εγκριθούν μέχρι τη σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου τον Ιούνιο του 2005.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΧΑΓΗΣ: ΔΕΚΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΧΗ ΠΕΝΤΑΕΤΙΑ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΙΟΘΕΤΗΣΗ ΤΟΥΣ

1. ΓΕΝΙΚΟΙ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΙ

- **Δημιουργία ενός συστήματος για την αντικειμενική και αμερόληπτη αξιολόγηση της εφαρμογής των μέτρων της ΕΕ στο πεδίο της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης**

- Ανακοίνωση και πρόταση για τη δημιουργία ενός μηχανισμού αξιολόγησης, όπως προβλέπεται στο άρθρο III-260 της συνταγματικής συνθήκης (2006)

1.1. Σεβασμός και δραστική προώθηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων

- **Πρόγραμμα πλαίσιο «Θεμελιώδη δικαιώματα και δικαιοσύνη» βάσει των νέων δημοσιονομικών προοπτικών (2005)**

- Ειδικό πρόγραμμα για την ιθαγένεια και τα θεμελιώδη δικαιώματα (2007)

- Ειδικό πρόγραμμα για την καταπολέμηση της βίας (Daphne) και την πρόληψη και ενημέρωση όσον αφορά τα ναρκωτικά (2007)

- **Προσχώρηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην ευρωπαϊκή σύμβαση για την προώθηση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών (έναρξη ανεπίσημων συζητήσεων το 2005)**

- **Πρόταση για διεύρυνση της αποστολής του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου των φαινομένων ρατσισμού και ξενοφοβίας και δημιουργία ενός Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (πρόταση το 2005)**

- Πρόγραμμα Daphne II: πρόγραμμα εργασίας 2006 (2005)

- Μελέτη σχετικά με τα προληπτικά μέτρα για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών (2006)

- Ανακοίνωση για την προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού (2005)

1.2. Ευρωπαϊκή στρατηγική για τα ναρκωτικά

- **Σχέδια δράσης της ΕΕ για τα ναρκωτικά 2005-2008 (2005) και 2009-2012 (2009)**

- Συνεχής αξιολόγηση του σχεδίου δράσης της ΕΕ για τα ναρκωτικά 2005-2008 (ετήσια)

- Πράσινη Βίβλος για το ρόλο της κοινωνίας των πολιτών όσον αφορά τη διαμόρφωση πολιτικών σε θέματα ναρκωτικών (2006)

- Έκθεση για την εφαρμογή και λειτουργία της απόφασης-πλαισίου για το λαθρεμπόριο ναρκωτικών (2007)
- Έκθεση προόδου και αξιολόγηση επιπτώσεων του σχεδίου δράσης της ΕΕ για τα ναρκωτικά 2005-2008 (2008)
- Ανακοίνωση για ένα σχέδιο δράσης της ΕΕ για τα ναρκωτικά 2009-2012 (2009)

2. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

2.1. Ιθαγένεια της Ένωσης

- Εκθέσεις για την εφαρμογή των οδηγιών 90/364, 90/365 και 93/96 σχετικά με το δικαίωμα διαμονής των συνταξιούχων, των σπουδαστών και των προσώπων που δεν ασκούν επαγγελματική δραστηριότητα και της
 - οδηγίας 93/109/ΕΚ για το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις εκλογές του ΕΚ, και στα νέα κράτη μέλη, και ενδεχομένως υποβολή προτάσεων για την τροποποίηση της οδηγίας αυτής (2005/2006)
 - Πρόταση για τη διευκόλυνση της διπλωματικής και προξενικής προστασίας (2006)
 - Πρόταση για τις διατάξεις και προϋποθέσεις που απαιτούνται για μια πρωτοβουλία των ευρωπαϊκών πολιτών (2007)
 - Μελέτη ενδεχόμενων μέτρων για την ενίσχυση των δικαιωμάτων που προβλέπονται από τις διατάξεις των συνθηκών περί ιθαγένειας (άρθρο 22 ΣΕΚ) (2008)
- **Παροχή στους πολίτες της ΕΕ και στα μέλη των οικογενειών τους της δυνατότητας να μετακινούνται εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τους ίδιους όρους όπως οι υπήκοοι κράτους μέλους που μετακινούνται ή αλλάζουν τόπο διαμονής στη χώρα τους**

- Έλεγχος της ενσωμάτωσης, της ορθής εφαρμογής και της συμμόρφωσης με την οδηγία 2004/38/ΕΚ για την ελεύθερη κυκλοφορία και διαμονή (2006)
- Έκθεση σχετικά με την εφαρμογή των οδηγιών 90/364/ΕΟΚ, 90/365/ΕΟΚ και 93/96/ΕΟΚ για την ελεύθερη κυκλοφορία και διαμονή (2006)
- Έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 2004/38/ΕΚ για την ελεύθερη κυκλοφορία και διαμονή και ενδεχομένως υποβολή προτάσεων τροποποίησής της (2008)

2.2. Πολιτική στον τομέα του ασύλου, της μετανάστευσης και των συνόρων

- **Πρόγραμμα-πλαίσιο «Αλληλεγγύη και διαχείριση των μεταναστευτικών ροών» βάσει των νέων δημοσιονομικών προοπτικών (2005)**
 - Δημιουργία ενός Ταμείου Εξωτερικών Συνόρων (2007)

- *Δημιουργία ενός Ταμείου Ενσωμάτωσης (2007)*⁹
 - *Δημιουργία ενός Ταμείου Επιστροφής (2007)*
 - *Προσαρμογή του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσφύγων (2007)*
 - **Κοινή ανάλυση των μεταναστευτικών φαινομένων σε όλες τις πτυχές τους (βελτίωση της συγκέντρωσης, παροχής, ανταλλαγής και αποτελεσματικής χρήσης ενημερωμένων πληροφοριών και στοιχείων)**
 - Ετήσιες εκθέσεις για τις στατιστικές σε θέματα μετανάστευσης και ασύλου (σε εξέλιξη)
 - Έκδοση ενός ευρωπαϊκού κανονισμού-πλαισίου σχετικά με τη συγκέντρωση στατιστικών στοιχείων για τη μετανάστευση και το άσυλο (2005)
 - Πράσινη Βίβλος για το μέλλον του Ευρωπαϊκού Δικτύου Μετανάστευσης (2005)
 - *Πρόταση για τη δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου της μετανάστευσης (2006)*
- 2.3. Κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου
- Έκδοση της οδηγίας σχετικά με τις διαδικασίες ασύλου (2005)
 - **Αξιολόγηση των νομοθετικών πράξεων της πρώτης φάσης**
 - Παρακολούθηση της ενσωμάτωσης και εφαρμογής των νομοθετικών πράξεων της πρώτης φάσης (2005-2007)
 - **Δεύτερη φάση χάραξης μιας κοινής πολιτικής για το άσυλο, καθιέρωση μιας κοινής διαδικασίας ασύλου και ενός ομοιόμορφου καθεστώτος για τα πρόσωπα στα οποία χορηγείται άσυλο ή επικουρική προστασία**
 - *Πρόταση για την παροχή στους πρόσφυγες καθεστώτος «επί μακρόν διαμένοντος» (2005)*
 - *Πράξεις και μέτρα που θα υποβληθούν στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σε δεύτερη φάση (έγκριση πριν από το τέλος του 2010)*
 - **Δημιουργία υποδομής με την οποία θα συνδεθούν οι εθνικές υπηρεσίες ασύλου των κρατών μελών για την προώθηση της συνεργασίας (ανακοίνωση - 2005)**
 - **Μελέτες για τις επιπτώσεις της από κοινού διεκπεραίωσης των αιτήσεων ασύλου**
 - Μελέτη για την από κοινού διεκπεραίωση των αιτήσεων ασύλου στην Ένωση (2006)

⁹ Το Ταμείο αυτό θα είναι συμπληρωματικό του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου.

- Μελέτη, σε στενή συνεργασία με την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους πρόσφυγες (UNHCR), για την από κοινού διεκπεραίωση των αιτήσεων ασύλου εκτός του εδάφους της ΕΕ (2006)
- **Δημιουργία ενός ευρωπαϊκού Γραφείου Στήριξης για όλες τις μορφές συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά το κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου (μετά την καθιέρωση κοινής διαδικασίας ασύλου και βάσει αξιολόγησης)**
- **Δημιουργία του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσφύγων (ΕΤΠ) 2005-2013 για την παροχή συνδρομής στα κράτη μέλη κατά τη διεκπεραίωση των αιτήσεων ασύλου και την υποδοχή ορισμένων κατηγοριών υπηκόων τρίτων χωρών**
 - Τελική έκθεση για το **Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσφύγων (2005)**
 - **Πρόταση τροποποίησης της απόφασης σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσφύγων για την παροχή συνδρομής στα κράτη μέλη κατά την υποδοχή ορισμένων κατηγοριών υπηκόων τρίτων χωρών (2005)**
 - Έγκριση των εθνικών πολυετών προγραμμάτων του **Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσφύγων (2005, 2008 και 2011)**
 - **Προσαρμογή του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσφύγων (2007)**

2.3.1. Νόμιμη μετανάστευση και διαδικασίες εισδοχής

- **Χάραξη πολιτικής για τη νόμιμη μετανάστευση**
 - Αξιολόγηση και παρακολούθηση της ενσωμάτωσης και εφαρμογής των οδηγιών της πρώτης φάσης για τη νόμιμη μετανάστευση (2005-2011)
 - Συζήτηση για την Πράσινη Βίβλο σχετικά με την οικονομική μετανάστευση (2005)
 - Με βάση τα αποτελέσματα της δημόσιας διαβούλευσης για την Πράσινη Βίβλο σχετικά με την οικονομική μετανάστευση, υποβολή σχεδίου πολιτικής για τη νόμιμη μετανάστευση, που περιλαμβάνει και τις διαδικασίες εισδοχής (2005)

2.3.2. Ενσωμάτωση των υπηκόων τρίτων χωρών

- **Καθιέρωση ενός συνεκτικού ευρωπαϊκού πλαισίου για την ενσωμάτωση**
 - Ανακοίνωση για ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο ενσωμάτωσης (2005)
- **Προώθηση της διαρθρωτικής ανταλλαγής εμπειριών και πληροφοριών για την ενσωμάτωση¹⁰**
 - Διαχείριση των προπαρασκευαστικών ενεργειών INTI (2005-2006)

¹⁰ Επιπλέον, διεξάγονται συμπληρωματικές δραστηριότητες στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση και της διαδικασίας κοινωνικής ένταξης.

- Ετήσιες εκθέσεις για τη μετανάστευση και την ενσωμάτωση (2005 σε εξέλιξη)
- Εγχειρίδιο για την ενσωμάτωση (δεύτερη έκδοση για το 2006 ,σε εξέλιξη)
- Δημιουργία δικτυακού τόπου στο Διαδίκτυο (2006)
- Δημιουργία Ταμείου Ενσωμάτωσης (2007)

2.3.3. Καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης

- Συμβολή στη διαχείριση των δικτύων συνδέσμων για θέματα μετανάστευσης στις σχετικές τρίτες χώρες (2005 σε εξέλιξη)
 - Ετήσια έκθεση για την κοινή πολιτική σχετικά με την παράνομη μετανάστευση (2005 υπό εκπόνηση)
 - Έγκριση απόφασης της Επιτροπής για τη δημιουργία ενός ασφαλούς ηλεκτρονικού δικτύου πληροφόρησης για τις υπηρεσίες μετανάστευσης των κρατών μελών (ICONET) (2005)
 - Πρόταση για τη σύναψη και υπογραφή της σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων (CAHTEH) (2005)
- **Χάραξη αποτελεσματικής πολιτικής για την απομάκρυνση και τον επαναπατρισμό με βάση κοινούς κανόνες και με στενότερη συνεργασία και αμοιβαία τεχνική συνδρομή**
 - Πρόταση για τις διαδικασίες επιστροφής (2005)
 - Έναρξη προπαρασκευαστικών ενεργειών για τη χρηματοδοτική στήριξη όσον αφορά τη διαχείριση της επιστροφής (2005)
 - Διορισμός ενός ειδικού αντιπροσώπου της Επιτροπής για μια κοινή πολιτική επανεισδοχής (2005)
 - Σύναψη των κοινοτικών συμφωνιών επανεισδοχής και διαχείρισης των υπαρχουσών συμφωνιών (σε εύθετο χρόνο)
 - Δημιουργία Ταμείου Επιστροφής (2007)

2.3.4. Εξωτερική διάσταση του ασύλου και της μετανάστευσης

- **Συνεργασία με τρίτες χώρες στη διαχείριση της μετανάστευσης και του ασύλου**
 - Ανακοίνωση για τη μετανάστευση και την ανάπτυξη (2005)
 - Αναθεωρημένη έκδοση του εγγράφου αναφοράς του προγράμματος AENEAS για το 2006, 2004-2006 (2005)
 - Πλήρης ένταξη του θέματος της μετανάστευσης στα έγγραφα στρατηγικής, ανά χώρα και περιφέρεια, για όλες τις σχετικές τρίτες χώρες (2005)
- **Εκπόνηση περιφερειακών προγραμμάτων προστασίας της ΕΕ**

- Σχέδιο δράσης για ένα περιφερειακό πρόγραμμα προστασίας της ΕΕ, περιλαμβανομένου του προγράμματος της ΕΕ για την επανεγκατάσταση (2005)
- Έναρξη εφαρμογής πιλοτικών προγραμμάτων προστασίας (2005)
- **Ενίσχυση της συνεργασίας με τις χώρες διέλευσης ώστε να μπορούν να διαχειρίζονται καλύτερα τη μετανάστευση και να παρέχουν κατάλληλη προστασία στους πρόσφυγες**
 - Έκθεση προόδου και αποτελεσμάτων σχετικά με το άσυλο και τη μετανάστευση, στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής πολιτικής γειτονίας (2005)

2.3.5. Διαχείριση συνόρων, βιομετρικά στοιχεία, συστήματα πληροφόρησης και πολιτική θεωρήσεων

- **Κατάργηση των ελέγχων των προσώπων στα εσωτερικά σύνορα**
 - Πρόταση για νομοθετικές πράξεις στο πλαίσιο του SIS II (2005)
 - Έναρξη αξιολόγησης της εφαρμογής του κεκτημένου που δεν σχετίζεται με το SIS II στα νέα κράτη μέλη (2006)
 - Αξιολόγηση του κεκτημένου σχετικά με το SIS II στα νέα κράτη μέλη (μετά την έναρξη λειτουργίας του SIS II - 2007)
 - Έγκριση απόφασης του Συμβουλίου για τη κατάργηση των ελέγχων στα σύνορα με τα νέα κράτη μέλη και μεταξύ αυτών (2007)
 - Πρόταση για τη συμπλήρωση του υπάρχοντος μηχανισμού αξιολόγησης του Σένγκεν με ένα μηχανισμό επιτήρησης (μόλις ολοκληρωθεί η κατάργηση των ελέγχων των προσώπων στα εσωτερικά σύνορα στα νέα κράτη μέλη) (2007-2008)
- **Καθιέρωση ενός ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων**
 - Πρόταση για τη δημιουργία ομάδων εθνικών εμπειρογνομόνων που θα επικουρούν τα κράτη μέλη στον έλεγχο και την επιτήρηση των εξωτερικών συνόρων στο πλαίσιο του Οργανισμού Διαχείρισης Συνόρων (2005)
 - «Εγχειρίδιο για τους συνοριακούς φύλακες» (μετά την έγκριση του κοινοτικού κώδικα για τη διέλευση των συνόρων από τα πρόσωπα)
 - Πρόταση για τις εκτελεστικές εξουσίες που παρέχονται στους υπαλλήλους των κρατών μελών που υπηρετούν στα εξωτερικά σύνορα άλλου κράτους μέλους (2006)
 - Έκθεση αξιολόγησης για τον Οργανισμό Εξωτερικών Συνόρων, που περιλαμβάνει επανεξέταση της αποστολής του οργανισμού και αξιολόγηση της σκοπιμότητας ενασχόλησής του με άλλες πτυχές της διαχείρισης των συνόρων (όπως αξιολόγηση της λειτουργίας των ομάδων εθνικών εμπειρογνομόνων και της δυνατότητας δημιουργίας ενός συστήματος ευρωπαϊκών συνοριακών φυλάκων) (2007)
 - Δημιουργία Ταμείου Εξωτερικών Συνόρων (2007)

- **Μερική εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν**
 - Έκδοση απόφασης τους Συμβουλίου για τη μερική εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν από την Ιρλανδία (2005)
 - Έκδοση απόφασης του Συμβουλίου για τη μερική εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν (SIS) από το Ηνωμένο Βασίλειο (2005)
- **Συνεκτική προσέγγιση και εναρμονισμένες λύσεις όσον αφορά τη χρήση βιομετρικών αναγνωριστικών στοιχείων και δεδομένων στην ΕΕ**
 - Πρόταση για τροποποίηση των κοινών προξενικών οδηγιών όσον αφορά τους κανόνες και τις διαδικασίες λήψης βιομετρικών στοιχείων, ιδίως την υποχρέωση παροχής των εν λόγω δεδομένων και για τη θέσπιση εξαιρέσεων από την υποχρέωση αυτή (2005)
 - Εκπόνηση ελάχιστων προτύπων προδιαγραφών τα εθνικά δελτία ταυτότητας (από το 2005)
 - Εκπόνηση ελάχιστων προτύπων προδιαγραφών για τα ειδικά δελτία ταυτότητας, κατά περίπτωση (από το 2005)
 - Ένταξη των βιομετρικών αναγνωριστικών στοιχείων στα ταξιδιωτικά έγγραφα, τις θεωρήσεις, τις άδειες διαμονής, τα διαβατήρια των πολιτών της ΕΕ και τα συστήματα πληροφόρησης (2006)
 - Ανακοίνωση για την αναβάθμιση των συνεργιών μεταξύ των συστημάτων SIS II, VIS και Eurodac (2006)
- **Πολιτική θεωρήσεων, περιλαμβανομένης της εκπόνησης συστήματος πληροφόρησης για τις θεωρήσεις (VIS)**
 - Συσκέψεις με τις τρίτες χώρες που περιλαμβάνονται στον κατάλογο των χωρών των οποίων οι υπήκοοι απαλλάσσονται από την υποχρέωση θεώρησης, ώστε να εξασφαλισθεί η δυνατότητα των κατοίκων των κρατών μελών να ταξιδεύουν χωρίς θεώρηση σε όλες αυτές τις τρίτες χώρες (σε εξέλιξη, σε συνδυασμό με την αναθεώρηση του καταλόγου των θεωρήσεων)
 - Προτάσεις σχετικά με τις αναγκαίες τροποποιήσεις για περαιτέρω βελτίωση της πολιτικής θεωρήσεων και δημιουργία κοινών κέντρων αίτησης θεωρήσεων (2005)
 - Τακτική αναθεώρηση του καταλόγου θεωρήσεων (κανονισμός 539/2001) (σε τακτικά διαστήματα)
 - Πρόταση σχετικά με την καθιέρωση διαδικασιών διευκόλυνσης των θεωρήσεων για τα μέλη της ολυμπιακής οικογένειας – Τορίνο 2006 (2005)
 - Έκθεση για την εφαρμογή του κανονισμού 1295/2003 «Διευκόλυνση των διαδικασιών υποβολής αίτησης και έκδοσης θεωρήσεων για τα μέλη της ολυμπιακής οικογένειας – Αθήνα 2004» (2005)

- Πρόταση για την τροποποίηση των κοινών προξενικών οδηγιών όσον αφορά τα τέλη θεώρησης (2005)
- Πρόγραμμα εργασίας ARGO (2005 και 2006)
- Προτάσεις σχετικά με τη διέλευση: μονομερής αναγνώριση των εγγράφων Σένγκεν από τα νέα κράτη μέλη/αναγνώριση των ελβετικών αδειών παραμονής από τα κράτη μέλη (2005)
- Σύσταση σχετικά με διαπραγματευτικές οδηγίες για συμφωνίες κατάργησης των θεωρήσεων μεταξύ της ΕΚ και των τρίτων χωρών όσον αφορά τις προϋποθέσεις ελεύθερης κυκλοφορίας στην Ένωση για χρονικό διάστημα από τρεις έως έξι μήνες (2005)
- Έγκριση πρότασης για την καθιέρωση καθεστώτος σχετικά με τη μικρή διασυνοριακή κυκλοφορία (2005)
- Έκθεση για την εφαρμογή του συστήματος διέλευσης του Καλίνινγκραντ (2005)
- Διευκόλυνση Καλίνινγκραντ ¹¹ (2005-2006)
- Διευκόλυνση Σένγκεν για επτά κράτη μέλη (2005 και 2006)
- Ειδικές συστάσεις για διαπραγματευτικές οδηγίες σχετικά με τη διευκόλυνση των διαδικασιών θεώρησης που αφορούν τρίτες χώρες, στο πλαίσιο της κοινοτικής πολιτικής επανεισδοχής, όπου είναι δυνατόν και σε βάση αμοιβαιότητας, ενόψει της ανάπτυξης μιας πραγματικής εταιρικής σχέσης για θέματα διαχείρισης της μετανάστευσης (2005-2009)
- Πρόταση για την τροποποίηση των κοινών προξενικών οδηγιών όσον αφορά την επιτόπια προξενική συνεργασία (2006)
- Πρόταση για την αναθεώρηση των κοινών προξενικών οδηγιών ((2006)
- Τεχνική εφαρμογή του VIS, αρχίζοντας από τις λειτουργίες για την επεξεργασία αλφαριθμητικών δεδομένων και φωτογραφιών (2006) και προσθέτοντας εν συνεχεία τις λειτουργίες για τα βιομετρικά στοιχεία (2006)
- Πρόταση για τη δημιουργία κοινών προξενικών υπηρεσιών (2007)

3. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

- **Πρόγραμμα-πλαίσιο «ασφάλεια και προάσπιση των ελευθεριών» βάσει των νέων δημοσιονομικών προοπτικών (2005)**
 - Ειδικό πρόγραμμα για την «πρόληψη και καταπολέμηση του εγκλήματος» (2007)

¹¹ Η διευκόλυνση Καλίνινγκραντ θα αντικατασταθεί από ειδικές διατάξεις στο πλαίσιο του προτεινόμενου Ταμείου Εξωτερικών Συνόρων για την περίοδο 2007-2013, ως μέρος του προγράμματος πλαισίου «αλληλεγγύη και διαχείριση των μεταναστευτικών ροών».

- *Ειδικό πρόγραμμα για την «πρόληψη, ετοιμότητα και διαχείριση των επιπτώσεων της τρομοκρατίας» (2007)*
- 3.1. Ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ διωκτικών και δικαστικών αρχών, αναζητώντας την κατάλληλη ισορροπία μεταξύ προστασίας της ιδιωτικής ζωής και ασφάλειας
- *Πρόταση σχετικά με τη διατήρηση των δεδομένων των οποίων έγινε επεξεργασία σε σχέση με την παροχή δημόσιων υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών για τη διαπίστωση, διερεύνηση και δίωξη ποινικών αδικημάτων (2005)*
- **Καθορισμός κατάλληλων εγγυήσεων και αποτελεσματικών μέσων έννομης προστασίας για τη μεταβίβαση προσωπικών δεδομένων στο πλαίσιο της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις**
 - **Εφαρμογή της αρχής της διαθεσιμότητας κατά την ανταλλαγή πληροφοριών στον τομέα της καταστολής**
 - *Πρόταση για την καθιέρωση αρχής της διαθεσιμότητας των πληροφοριών σε θέματα καταστολής (2005)*
 - *Πρόταση σχετικά με τη θέσπιση κατάλληλων εγγυήσεων για τη μεταβίβαση προσωπικών δεδομένων στο πλαίσιο της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις (2005)*
 - *Πρόταση για μια κοινή ευρωπαϊκή προσέγγιση όσον αφορά τη χρησιμοποίηση των δεδομένων των επιβατών για λόγους ασφάλειας των συνόρων και των πτήσεων και για άλλους λόγους καταστολής (2005)*
 - *Πρόταση για την πρόσβαση των αρχών καταστολής στ VIS (2005)*
 - *Ανάπτυξη συνδέσμων μεταξύ του SIS II και του συστήματος πληροφόρησης της Ευρωπόλ (2007)*
 - *Από κοινού επανεξέταση της συμφωνίας για τα δεδομένα των επιβατών αεροπορικών εταιρειών (PNR – κατάσταση ονομάτων επιβατών) με τις ΗΠΑ (2005)*
 - *Ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων για τις συμφωνίες PNR με τον Καναδά και την Αυστραλία (2005), και με άλλες χώρες, εφόσον υπάρξει ανάγκη*
 - *Θέσπιση διεθνών κατευθυντήριων γραμμών που εξασφαλίζουν υψηλό βαθμό προστασίας της ιδιωτικής ζωής όσον αφορά την πρόσβαση στα δεδομένα PNR στο πλαίσιο του Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας (ICAO)*
 - *Πρόταση για την αμοιβαία πρόσβαση στις βάσεις δεδομένων DNA (2005)*
 - *Πρόταση για την αμοιβαία πρόσβαση στις βάσεις δεδομένων δακτυλικών αποτυπωμάτων (2007)*
 - *Πρόταση για μια γενική κοινοτική αρχιτεκτονική συστημάτων για τις βάσεις δεδομένων των εγκληματολογικών/αστυνομικών υπηρεσιών (2008)*

3.2. Τρομοκρατία

- **Καθιέρωση μιας συνεκτικής συνολικής προσέγγισης για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας**
 - Περαιτέρω ενέργειες με βάση το πιλοτικό πρόγραμμα για τα θύματα της τρομοκρατίας (2006)
 - Ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των αρχών καταστολής για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας με τον ορισμό ενός ειδικού σημείου επαφής σε κάθε κράτος μέλος, που θα έχει πρόσβαση σε όλες τις πληροφορίες και τα αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τρομοκρατικές ενέργειες στις οποίες εμπλέκονται πρόσωπα, ομάδες ή φορείς που απαριθμούνται στο παράρτημα της κοινής θέσης 2001/931/CFSP (2005)
 - Δημιουργία ενός ευρωπαϊκού δικτύου αρχών καταστολής (LEN) για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας (2005)
 - Ανακοίνωση για την αύξηση της ασφάλειας των εκρηκτικών και του υλικού για την κατασκευή βομβών (2005)
 - Δεύτερη έκθεση για την τρομοκρατία (2005)
 - Ανακοίνωση για την βίαιη ριζοσπαστικοποίηση (2005) και περαιτέρω ενέργειες, εφόσον χρειασθεί (2007)
 - Πρόταση για την αποφυγή της παράνομης χρησιμοποίησης φιλανθρωπικών οργανώσεων για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας (2006)
 - Ανακοίνωση για τα αποτελέσματα του μηχανισμού αξιολόγησης της τρομοκρατίας από ομόλογους αρμόδιους των εθνικών υπηρεσιών στα 25 κράτη μέλη (2006/2007)
 - Καθορισμός της αναγκαιότητας και του περιεχομένου νομοθετικών πράξεων για την παροχή της δυνατότητας σε όλα τα κράτη μέλη να δεσμεύουν περιουσιακά στοιχεία ορισμένων προσώπων σε προληπτική βάση σύμφωνα με τις ειδικές συστάσεις της ομάδας χρηματοοικονομικής δράσης (2007)
 - Συμβολή στις διεξαγόμενες εργασίες για την παρεμπόδιση της παραγωγής και διάδοσης χημικών, πυρηνικών και βιολογικών όπλων (2007)
 - Κατάρτιση ειδικού προγράμματος για την «Πρόληψη, ετοιμότητα και διαχείριση συνεπειών της τρομοκρατίας»(2007)
- **Αναθεώρηση και προσαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας παράλληλα με τη λήψη μέτρων για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας**
 - Δεύτερη έκθεση με βάση το άρθρο 11 της απόφασης-πλαίσιου του Συμβουλίου της 13.6.2002 για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας (2005)

3.3. Πρόληψη και καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος

- Ανακοίνωση σχετικά με την ανάπτυξη στρατηγικής αντίληψης για την αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος (2005)
- *Κατάρτιση ειδικού προγράμματος για την «Πρόληψη και καταπολέμηση του εγκλήματος» (2007)*

• **Καλύτερη κατανόηση του οργανωμένου εγκλήματος και ενίσχυση της συγκέντρωσης και ανάλυσης πληροφοριών**

Ανακοίνωση σχετικά με ένα σχέδιο δράσης – στατιστικές για την εγκληματικότητα στην ΕΕ (2005)

- Έγγραφο εργασίας για τις υπηρεσίες της Επιτροπής σχετικά με την καταστολή που βασίζεται στη συγκέντρωση πληροφοριών για την εγκληματικότητα (2005)
- Συστάσεις σχετικά με μια κοινή μέθοδο ανάλυσης των αδυναμιών όσον αφορά τη θωράκιση έναντι του εγκλήματος (2007)
- Υποβολή έκθεσης για την εγκληματικότητα στην Ευρώπη (2007)

• **Ενίσχυση της πρόληψης του οργανωμένου εγκλήματος**

- «Στεγανότητα» της νομοθεσίας έναντι της διείσδυσης του εγκλήματος και σχεδιασμός μέτρων για την πρόληψη του εγκλήματος στα προϊόντα και τις υπηρεσίες (2005)
- Έκθεση σχετικά με τα αποτελέσματα μελέτης σε συνέχεια του ψηφίσματος του Συμβουλίου του 2001 για τη συμβολή της κοινωνίας των πολιτών κατά την αναζήτηση παιδιών που έχουν εξαφανιστεί ή αποτελούν αντικείμενο σεξουαλικής εκμετάλλευσης (2005)
- Σχέδιο δράσης σχετικά με τη σύμπραξη δημόσιου/ιδιωτικού τομέα για την προστασία δημόσιων οργανισμών και ιδιωτικών επιχειρήσεων από το οργανωμένο έγκλημα (2006)
- Βελτίωση του ευρωπαϊκού συντονισμού και της συνεργασίας μεταξύ των εγκληματολογικών υπηρεσιών που χρησιμοποιούν υψηλή τεχνολογία στα κράτη μέλη, και με τον ιδιωτικό τομέα (δίκτυο πληροφοριών ηλεκτρονικού εγκλήματος) περιλαμβανομένης της εκπόνησης ενός εγχειριδίου για το ηλεκτρονικό έγκλημα στην Ευρώπη (2006)
- Ανακοίνωση για το ηλεκτρονικό έγκλημα και την πολιτική ασφάλειας του κυβερνοχώρου (2006)

• **Μέτρα καταπολέμησης της διαφθοράς:**

- Ανάπτυξη κώδικα συμπεριφοράς σχετικά με τη δεοντολογία και την ακεραιότητα των δημοσίων υπαλλήλων (2007)

- Πρόταση για την καθιέρωση ορισμένων υποχρεώσεων των δημοσίων υπαλλήλων όσον αφορά την καταγγελία πράξεων δωροδοκίας, καθώς και τη γνωστοποίηση περιουσιακών και απορρήτων στοιχείων επιχειρήσεων (2008)
- **Ενίσχυση των μέσων για την αντιμετώπιση των χρηματοοικονομικών πτυχών του οργανωμένου εγκλήματος**
 - Πρωτοβουλίες για την προώθηση της διερεύνησης του οικονομικού εγκλήματος ως τεχνικής καταστολής και για την καθιέρωση στοιχειωδών προτύπων κατάρτισης (2005-2007):
 - Κοινό σύνολο προτύπων κατάρτισης για την απόκτηση των προσόντων όσον αφορά τη διερεύνηση του οικονομικού εγκλήματος (2005)
 - Σύσταση για ένα μνημόνιο συμφωνίας σχετικά με την ανάδραση (feedback) από τις μονάδες χρηματοοικονομικών πληροφοριών προς τους φορείς κοινοποίησης σχετικά με τις αναφορές ύποπτων συναλλαγών (2006)
 - Σύσταση και/ή πρόταση για αύξηση της διαφάνειας των νομικών προσώπων ώστε να καταστούν λιγότερο ευάλωτα στη διείσδυση του οργανωμένου εγκλήματος (2006)
 - Προώθηση της δημιουργίας μονάδων πληροφοριών για τα περιουσιακά στοιχεία που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες στα κράτη μέλη της ΕΕ (συνεχής)
 - Εξέταση των κανόνων σχετικά με την απόδοση των δημευόμενων ή κατασχόμενων περιουσιακών στοιχείων, ως αποζημίωση ή αποκατάσταση, σε αναγνωρισμένα θύματα εγκληματικών πράξεων ή φιλανθρωπικούς οργανισμούς (2008)
- **Βελτίωση της νομοθεσίας και εν ανάγκη αναθεώρηση των ισχυουσών νομοθετικών πράξεων**
 - Δέσμη νομοθετικών μέτρων για την καταπολέμηση της παραποίησης και απομίμησης (2005)
 - Ανακοίνωση για την εμπορία ανθρώπων (2005)
 - Αναθεώρηση και κατά περίπτωση βελτίωση της ισχύουσας νομοθεσίας για την εμπορία ανθρώπων, για παράδειγμα, προκειμένου να διευκολυνθεί η συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, ο συντονισμός σε επίπεδο ΕΕ και η συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2006)
 - Αναθεώρηση και κατά περίπτωση βελτίωση του νομοθετικού πλαισίου για την πρόληψη και καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπινων οργάνων, ιστών και κυττάρων (2006)
 - Αναθεώρηση και ενίσχυση της ισχύουσας νομοθεσίας για τη δήμευση περιουσιακών στοιχείων που αποτελούν προϊόντα εγκλήματος, συνοδευόμενη ή μη από ποινική καταδίκη (2007)

- Συγκριτική μελέτη για την αξιολόγηση της σκοπιμότητας θέσπισης πράξεων για την καταπολέμηση δραστηριοτήτων οργανωμένου εγκλήματος που συνδέονται με φορολογικές απάτες στα κράτη μέλη της ΕΕ και στις υπό προσχώρηση και υποψήφιες χώρες (2005)
- Πρόταση για την προσέγγιση των ποινικών νομοθεσιών, ιδίως όσον αφορά τα συστατικά στοιχεία των ποινικών κυρώσεων στον τομέα της φορολογικής απάτης ή τους κανόνες και τις ορθές πρακτικές για τη βελτίωση της συνεργασίας των υπηρεσιών καταστολής σε θέματα καταπολέμησης της οργανωμένης φορολογικής απάτης (2007)
- Πρόταση για την υποκλοπή ταυτότητας και για μέτρα σχετικά με τη διαχείριση της ταυτότητας, περιλαμβανομένης μιας βάσης δεδομένων για τα στοιχεία ταυτότητας (2007)
- Μελέτη και έρευνα για περαιτέρω προσέγγιση των νομοθεσιών, π.χ. στους τομείς του λαθρεμπορίου όπλων, της παροχής «προστασίας» έναντι χρημάτων και της εκβίασης (2008)

- **Βελτίωση της παρακολούθησης και της αξιολόγησης**

- Δεύτερη έκθεση με βάση το άρθρο 6 της απόφασης-πλαisiού του Συμβουλίου της 26^{ης} Ιουνίου 2001 για το ξέπλυμα χρήματος, τον προσδιορισμό, τον εντοπισμό, τη δέσμευση, την κατάσχεση και τη δήμευση των οργάνων και των προϊόντων του εγκλήματος (2005)
- Δεύτερη έκθεση με βάση το άρθρο 14 της απόφασης-πλαisiού του Συμβουλίου της 28^{ης} Μαΐου 2001 για την καταπολέμηση της απάτης και της πλαστογραφίας που αφορούν τα μέσα πληρωμής πλην των μετρητών (2005)
- Έκθεση για την εφαρμογή της απόφασης-πλαisiού σχετικά με την «καταπολέμηση τη διαφθοράς στον ιδιωτικό τομέα» (2005)
- Έκθεση για την εφαρμογή της απόφασης-πλαisiού της 27.1.2003 για την προστασία του περιβάλλοντος μέσω του ποινικού δικαίου (2005)
- Έκθεση για την εφαρμογή της απόφασης-πλαisiού για τη δήμευση των προϊόντων, οργάνων και περιουσιακών στοιχείων του εγκλήματος (2007)
- Αξιολόγηση της εφαρμογής της τελωνειακής συνεργασίας από τα κράτη μέλη (Σύμβαση «Νάπολη II») (2008)
- Αξιολόγηση των πολιτικών των κρατών μελών για την καταπολέμηση της διαφθοράς (2009)
- Αξιολόγηση των μέτρων για την καταπολέμηση του οικονομικού εγκλήματος (2010)

3.4. Μέτρα αστυνομικής και τελωνειακής συνεργασίας

- Εφαρμογή του προγράμματος εργασίας για την τελωνειακή συνεργασία που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων στις

30.03.2004 σε συνέχεια του ψηφίσματος του Συμβουλίου της 2.10.2003 σχετικά με τη στρατηγική για την τελωνειακή συνεργασία (2004-2006)

- Ανακοίνωση για την καταπολέμηση του διασυνοριακού λαθρεμπορίου προϊόντων που υπόκεινται σε περιορισμούς ή απαγορεύσεις (2007)
- Πρόταση σχετικά με την Ευρωπόλ, όσον αφορά ιδίως τον ρόλο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των εθνικών κοινοβουλίων στον έλεγχο των δραστηριοτήτων της Ευρωπόλ (το αργότερο την 1^η Ιανουαρίου 2008)
- Χάραξη πολιτικής για τη σχέση μεταξύ Ευρωπόλ και Eurojust (το αργότερο το 2008)
- Καθορισμός του ρόλου της επιτροπής ασφάλειας (COSI) (το αργότερο την 1^η Ιανουαρίου 2008)

- **Βελτίωση της συνεργασίας σε θέματα καταστολής και**

- **ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν όσον αφορά τη διασυνοριακή επιχειρησιακή αστυνομική συνεργασία**

- Πρόταση για τη βελτίωση της συνεργασίας σε θέματα καταστολής, ιδίως στα εσωτερικά σύνορα μεταξύ των κρατών μελών (2005)
- Ανακοίνωση και πρόταση οδηγίας για τη βελτίωση της ασφάλειας των μεταφορών και την αύξηση της ασφάλειας με τη δημιουργία ενός χώρου αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας σχετικά με τα διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών (2005)
- Ενημέρωση του εγχειριδίου SIRENE (2005)
- Πρόταση για την πρόσβαση των υπηρεσιών καταστολής στο σύστημα VIS (2005)
- Ανάπτυξη συνδέσμων μεταξύ του SIS II και του συστήματος πληροφόρησης της Ευρωπόλ (2007)
- Διατάξεις σχετικά με κοινούς κανόνες ποιότητας για τις αστυνομικές υπηρεσίες (αστυνομική δεοντολογία, προγράμματα επιτήρησης) (2008)
- Εναρμόνιση των κανόνων ποιότητας για τα εγκληματολογικά εργαστήρια (2008)

- **Συστηματικά προγράμματα ανταλλαγών μεταξύ υπηρεσιών καταστολής**

- Έγκριση της πρότασης για τη δημιουργία της CEPOL (Ευρωπαϊκή Αστυνομική Ακαδημία) ως οργάνου της Ένωσης (2005)

- **Βελτίωση της επιχειρησιακής συνεργασίας μεταξύ αρχών καταστολής των κρατών μελών**

- Οργάνωση κοινών αστυνομικών και τελωνειακών επιχειρήσεων μικρής διάρκειας και/ή κοινών ομάδων όπου συμμετέχουν άτομα διαφόρων ειδικοτήτων (συνεχής)

- Εκπόνηση στοιχειωδών κανόνων για τη χρήση τεχνικών έρευνας μεταξύ δικαστηρίων (2006)
- Οδηγός ορθών πρακτικών για την προώθηση και επέκταση της χρήσης ειδικών μορφών συνεργασίας από τις τελωνειακές υπηρεσίες, όπως προβλέπεται στη σύμβαση «Νάπολη II» (2007)
- Βελτίωση της ευρωπαϊκής συνεργασίας μεταξύ των οργάνων καταπολέμησης της διαφθοράς με τη δημιουργία δικτύου μεταξύ των αρχών αυτών (ιδίως των αστυνομικών, δικαστικών, εισαγγελικών και τελωνειακών αρχών) σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο (2008)

3.5. Διαχείριση κρίσεων στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- Απόφαση της Επιτροπής για τη δημιουργία ασφαλούς γενικού συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης (ARGUS) και κέντρου διαχείρισης κρίσεων της Επιτροπής που θα συντονίζει τα υπάρχοντα συστήματα προειδοποίησης (2005)
- Πρόταση για τη δημιουργία ενός δικτύου προειδοποίησης για τις υποδομές ζωτικής σημασίας (CIWIN) (2005)
- Σχέδιο για την προστασία των υποδομών ζωτικής σημασίας (2005)

• Ολοκληρωμένα συστήματα διαχείρισης κρίσεων σε επίπεδο ΕΕ (θέση σε εφαρμογή το αργότερο την 1^η Ιουλίου 2006)

3.6. Γενική πρόληψη του εγκλήματος

- Ανάπτυξη του ευρωπαϊκού δικτύου πρόληψης του εγκλήματος (2005)

4. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

• Βλέπε επίσης πρόγραμμα-πλαίσιο «Θεμελιώδη δικαιώματα και δικαιοσύνη» βάσει των νέων δημοσιονομικών προοπτικών (2005)

- Ειδικό πρόγραμμα για τη δικαστική συνεργασία σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (2007)
- Ειδικό πρόγραμμα για τη δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις (2007)

4.1. Δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης και αύξηση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης

• Ενίσχυση της συνεργασίας

- Υποστήριξη της Ένωσης σε δίκτυα δικαστικών οργανισμών και ιδρυμάτων (συνεχής)
- Συνέχιση της ανάπτυξης του δικτυακού τύπου του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου και των βάσεων δεδομένων ευρωπαϊκής νομολογίας (συνεχής)
- Διαρκής ενημέρωση και βελτίωση του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Άτλαντα (συνεχής)

- Ετήσιος εορτασμός της ευρωπαϊκής ημέρας πολιτικής δικαιοσύνης (*συνεχής*)
 - **Δημιουργία μιας «Ευρωπαϊκής δικαστικής παιδείας»**
 - Αξιολόγηση της ποιότητας της δικαιοσύνης (*Ανακοίνωση - 2006*)
 - Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τη δικαστική εκπαίδευση στην ΕΕ (*2005*), συνέχιση του πιλοτικού προγράμματος ανταλλαγής δικαστών (*2005*) και προπαρασκευαστικές ενέργειες (*2006*)
 - *Δημιουργία, με βάση τις υπάρχουσες υποδομές, ενός αποτελεσματικού ευρωπαϊκού δικτύου για την κατάρτιση των δικαστικών αρχών σε θέματα ποινικού και αστικού δικαίου (2007)*
 - **Ανάπτυξη των δικτύων των δικαστικών οργάνων και οργανισμών**
 - Έκθεση για τη λειτουργία του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (*2005*) και ενδεχομένως πρόταση τροποποίησης (*2006*)
 - Σεμινάρια σε επίπεδο ΕΕ για την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των ασκούντων νομικά επαγγέλματα ενόψει της καθιέρωσης ορθών πρακτικών (*2006*)
 - **Συνοχή και βελτίωση της ποιότητας της νομοθεσίας της ΕΕ**
 - *Πρόταση για τροποποίηση του κανονισμού 1348/2000 περί επιδόσεως και κοινοποιήσεως στα κράτη μέλη δικαστικών και εξώδικων πράξεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (2005)*
 - Έκθεση για την εφαρμογή του κανονισμού αριθ. 1206/2001 για τη διεξαγωγή των αποδείξεων και ενδεχομένως πρόταση τροποποίησης (*2007*)
 - Έκθεση για την εφαρμογή του κανονισμού «Βρυξέλλες Ι» (*2007*) και ενδεχομένως πρόταση τροποποίησης (*2009*)
 - Τελική έκθεση έρευνας ιδίως όσον αφορά ένα σχέδιο κοινού πλαισίου αναφοράς (*2007*)
 - Έγκριση κοινού πλαισίου αναφοράς (CFR) στο ευρωπαϊκό δίκαιο των συμβάσεων (*το αργότερο 2009*)
- 4.2. Δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις
- *Κατάρτιση ενός ειδικού προγράμματος για τη δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις (2007)*
 - **Συνέχιση της εφαρμογής της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης:**
 - Ανακοίνωση για την αμοιβαία αναγνώριση αποφάσεων σε ποινικές υποθέσεις και την ενίσχυση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των κρατών μελών (*2005*)
 - Λευκή Βίβλος σχετικά με τις ανταλλαγές πληροφοριών για τις καταδίκες και τις συνέπειες των καταδικών αυτών στην ΕΕ (*2005*)

- Πρόταση για τη συνεκτίμηση των καταδικαστικών αποφάσεων στο πλαίσιο νέων ποινικών διαδικασιών στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2005)
- Πρόταση για τη διαβίβαση πληροφοριακών στοιχείων σχετικά με τις ποινικές καταδίκες στο κράτος μέλος της ιθαγένειας και την τήρησή τους από το τελευταίο (2005)
- Ανακοίνωση για τη δημιουργία μητρώου των υπηκόων τρίτων χωρών που έχουν καταδικαστεί σε κράτος μέλος της ΕΕ (2005)
- Πρωτοβουλία σχετικά με τον ευρωπαϊκό εκτελεστό τίτλο και τη μεταφορά μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ προσώπων που έχουν καταδικαστεί (2005)
- Πρόταση για την αμοιβαία αναγνώριση μη περιοριστικών της ελευθερίας προδικαστικών μέτρων ελέγχου (2005)
- Ανακοίνωση σχετικά με τη στέρηση δικαιωμάτων (2005)
- Έκθεση για την εφαρμογή της απόφασης-πλαισίου σχετικά με το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών (2005)
- Πρωτοβουλία για την αναγνώριση και εκτέλεση στην Ευρωπαϊκή Ένωση απαγορευτικών μέτρων που προκύπτουν από καταδίκες για σεξουαλικά εγκλήματα έναντι παιδιών (2005)
- Πρόταση για τη στέρηση του δικαιώματος οδήγησης (αναμόρφωση της σύμβασης του 1998) (2006)
- Έκθεση για την εφαρμογή της πρότασης-πλαισίου της 22.7.2003 σχετικά με την εκτέλεση στην ΕΕ αποφάσεων δέσμευσης περιουσιακών ή αποδεικτικών στοιχείων (2006)
- Έκθεση για την εφαρμογή της απόφασης-πλαισίου για την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης όσον αφορά τις ποινές σε χρήμα (2006)
- Πρόταση για την αναγνώριση και εκτέλεση εναλλακτικών ποινών και για τις ποινές με αναστολή (2007)
- Πρόταση για τη συμπλήρωση του ευρωπαϊκού εντάλματος συγκέντρωσης αποδεικτικών στοιχείων (2008)

• Προσέγγιση

- Πράσινη Βίβλος για τις συγκρούσεις δικαιοδοσίας και την εφαρμογή της αρχής *ne bis in idem* (2005)
- Πράσινη Βίβλος για το τεκμήριο αθωότητας (2005)
- Δεύτερη έκθεση για την εφαρμογή της απόφασης-πλαισίου της 15.3.2001 σχετικά με το καθεστώς των θυμάτων στις ποινικές δίκες (2005)

- Τρίτη έκθεση για την απόφαση-πλαίσιο της 15.3.2001 σχετικά με το καθεστώς των θυμάτων στις ποινικές δίκες (2006)
 - Πρόταση για τις συγκρούσεις δικαιοδοσίας και την εφαρμογή της αρχής *ne bis in idem* (2006)
 - Πράσινη Βίβλος για την αξιοποίηση των αποδεικτικών στοιχείων (2006)
 - Πράσινη Βίβλος για τις ερήμην εκδιδόμενες αποφάσεις (2006)
 - Πρόταση για τη θέσπιση στοιχειωδών κανόνων σχετικά με τη διεξαγωγή των αποδείξεων (2007)
 - Πρόταση για τις ερήμην εκδιδόμενες αποφάσεις (2007)
 - Πρόταση για την προσέγγιση των ποινικών κυρώσεων σε επιμέρους τομείς (το αργότερο 2007)
- Άλλες πράξεις στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις:
 - Σύσταση για θέσπιση στοιχειωδών κανόνων για τη συγκέντρωση και ανταλλαγή ηλεκτρονικών αποδεικτικών στοιχείων (2006)
 - Πρόταση για την εκούσια καταστροφή έγγραφων αποδεικτικών στοιχείων (2007)
 - Πρόταση για την προστασία των μαρτύρων και των συνεργαζομένων με τη δικαιοσύνη (2007)
 - Μελέτη για τη διασυνοριακή χρήση μυστικών πληροφοριών ως αποδεικτικών στοιχείων (2008)
 - Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των ειδικών δικαστικών οργάνων για τη διερεύνηση υποθέσεων που συνδέονται με το οργανωμένο έγκλημα (2009)
- Eurojust
 - 2^η έκθεση για την ενσωμάτωση της απόφασης του Συμβουλίου της 28.2.2002 σχετικά με τη σύσταση της Eurojust (2005)
 - Πρόταση για την Eurojust (το αργότερο την 1^η Ιανουαρίου 2008)
 - Λευκή Βίβλος για τη μεγαλύτερη προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης (μέχρι το 2009)
- 4.3. Ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της δικαιοσύνης και βελτίωση της αμοιβαίας αναγνώρισης και της αποτελεσματικής πρόσβασης στη δικαιοσύνη σε αστικές υποθέσεις
- Πράσινη Βίβλος για τα κληρονομικά δικαιώματα (2005)
 - Πράσινη Βίβλος για τη σύγκρουση νομοθεσιών και δικαιοδοσίας σε υποθέσεις διαζυγίου (Ρώμη III) (2005)

- Πρόταση για τις συγκρούσεις νομοθεσιών σχετικά με τις συμβατικές ενοχές (Ρώμη I) (2005)
- Πρόταση για τις μικροδιαφορές (2005)
- Πρόταση για τις υποχρεώσεις διατροφής (2005)
- Έγκριση της πρότασης «Ρώμη II» για τις συγκρούσεις νομοθεσιών σχετικά με τις εξωσυμβατικές ενοχές (2006)
- Έκδοση του κανονισμού για την ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής (2006)
- Έκδοση οδηγίας για την Εναλλακτική Επίλυση Διαφορών (ΕΕΔ) – και τη διαμεσολάβηση (2006)
- Πράσινη Βίβλος για τα περιουσιακά αποτελέσματα των συζυγικών και συντροφικών σχέσεων (2006)
- Πράσινη Βίβλος για την αποτελεσματική εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων (2006-2007)
- Πράσινη Βίβλος για την κατάργηση/τον περιορισμό των νομοθετικών και διοικητικών μέτρων όσον αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία των εγγράφων (2007)
- Πράσινη Βίβλος για την αμοιβαία αναγνώριση σε θέματα που συνδέονται με την προσωπική κατάσταση (2008)
- Πράσινη Βίβλος για τη θέσπιση στοιχειωδών κανόνων σε ορισμένα θέματα δικονομικού δικαίου (2008)
- Αξιολόγηση της δυνατότητας κατάργησης της κήρυξης της εκτελεστότητας και ενδεχομένως υποβολή νομοθετικών προτάσεων (2008-2010)
- Κατάρτιση ειδικού προγράμματος για τη δικαστική συνεργασία σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (2007)

4.4. Διεθνής έννομη τάξη

- Ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων σχετικά με τη σύμβαση για την επιλογή του αρμόδιου δικαστηρίου (2005)
- Πρόταση για τη σύναψη των λεγόμενων «παράλληλων συμφωνιών» με τη Δανία σχετικά με τον κανονισμό «Βρυξέλλες I» και την επίδοση πράξεων (2005)
- Διαπραγμάτευση σχετικά με τη σύμβαση για την τρομοκρατία στο Συμβούλιο της Ευρώπης (2005)
- Ενεργός συμμετοχή στις δραστηριότητες του Συμβουλίου της Ευρώπης και άλλων διεθνών οργανισμών και φόρουμ (G8, ΟΗΕ, ΟΟΣΑ, Ευρωστάτ, Ομάδα Διεθνούς Χρηματοοικονομικής Δράσης (FATF)) για ποινικά θέματα (2005-2009)

- Εξέταση των επιχειρημάτων υπέρ της σύναψης διμερών συμφωνιών μεταξύ της ΕΕ και τρίτων χωρών για θέματα έκδοσης (2005-2009)
- Εξέταση των επιχειρημάτων υπέρ της σύναψης διμερών συμφωνιών μεταξύ της ΕΕ και τρίτων χωρών για θέματα δικαστικής συνδρομής (2005-2009)
- Πρόταση για σύναψη και υπογραφή από την ΕΕ, της σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας (2005/2006)
- Προσχώρηση της Κοινότητας στη Σύμβαση της Χάγης για το ιδιωτικό διεθνές δίκαιο (2006)
- Πρόταση για τη σύναψη μιας νέας σύμβασης του Λουγκάνο (2006)
- Ενσωμάτωση διατάξεων σχετικά με τη βοήθεια για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας κατά την προσεχή αναθεώρηση των ισχυουσών πράξεων για την εξωτερική βοήθεια (2006)
- Πρόταση για τη σύναψη εκ μέρους της ΕΕ της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά της διαφθοράς (2006)
- Ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων σχετικά με τη σύμβαση για τις υποχρεώσεις διατροφής (2007)
- Πρόταση για προσχώρηση, εκ μέρους της ΕΕ, στο πρωτόκολλο των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με την καταπολέμηση της παράνομης κατασκευής και διακίνησης πυροβόλων όπλων, μερών και εξαρτημάτων τους και πυρομαχικών (2007)

5. ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

- **Στρατηγική για όλες τις εξωτερικές πτυχές της πολιτικής της Ένωσης στον τομέα της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης, με βάση τα μέτρα που εκπονήθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος της Χάγης (2005)**
 - Ανακοίνωση για όλες τις εξωτερικές πτυχές της πολιτικής της Ένωσης στον τομέα της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης (μέσα 2005 – συνεισφορά στη στρατηγική).